

SAN MARCOS

Juan Oco Doquë Ayere Quëaye
(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ De'lo coca ñeje huëopi. Ñeje yo'opi, Ëjaë Jesu-cristo Maija'quë mamaquë.

² Maija'quëre quëacaiquë Isaíaspi Maija'quë quëaquëna, toyapi, ñeje:

“Yë'ëre quëacaiquëre du'ru jëjo saosi'i, saija'a ma'a ne de'huacaija'quëre.

³ Airopi i yë'ose'e jutaja'coa.
Ne de'huajë'ë,

Mai Ëjaë daija'a ma'a, nui ma'a hui'yocaijë'ë.”

⁴ Jaje pa'ina, Juan cuëne yejaja'a dai paire doquë daji'i. Jaje dai capi: Mësarü ja'rë cuasase'ere jëoni ponëto oco doye pa'iji, mësarü co'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e pa'ija'core.

⁵ Judea quë'ro pai cui'ne Jerusalén daripë pai si'aohua'i i pa'i hue'ñana sani iohua'i co'aye yo'ose'e oijë quëajëna, Juanpi Jordán tsiayana dopi.

⁶ Juan caña cato camello nañapi nese'e paji'i. Cui'ne i tëi ca cato ca'nipi nesico paji'i. I aiñe cato pu'su cui'ne mejaë paya paji'i.

⁷ Ñeje caquë paire quëaëña:

“Yë'ë jeteyo'je jerepa pa'ipi daiji. I jo'yaë në meni zapato joyecaiquëje pa'i yë'ë peoyë, ai teaye pa'i a'ë.

⁸ Ocopi dohuë, mësarute. Jesuta'a Maija'quë joyore isija'quë api.”

*Jesure Doye**(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)*

⁹ Ja mu'seña Jesupi Nazaret daripëpi de daquëña. Nazaret daripë cato Galilea quë'ro paji'i. Daquëna, Juanpi Jordán ñana dopi, Jesure.

¹⁰ Do tëjina, Jesús tsiayapi tumaquëna, ma'tëmo jaca sacona, ñaëña. Ñaquëna, Maija'quë joyo ire pana nëca mequëña, su'teje pa'ipi.

¹¹ Nëca meina, ma'tëmopi yë'ose'e jutaëña:

“Më'ë yë'ë mamaquë a'ë. Më'ëre ai yëyë. Ai sihuaquë pa'iyë, më'ëre.”

*Jesure Neñañe**(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)*

¹² Ja maca je'nërepa Maija'quë joyopi saëña, Jesure, yequë hue'ñana, pai peo hue'ñana.

¹³ Saëna, airo acohua'i quë'rona cuarenta mu'seña pa'ina, mënapi co'aye yo'ojaquë caquë dani neñaëña. Mënapi jaje yo'o tëji maca huiñaohua'ipi dani Jesure necateña.

*Jesús Yo'o Huëoye, Galileana**(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)*

¹⁴ Juanre tsoe tseani cosi maca Jesús jeteyo'je saji'i, Galileana, de'ococare quëaquë Diusu te'te ayere.

¹⁵ Ñeje caquë quëapi:

“Tsoe ti'api, Maija'quë cuañe te'te. Ja'yere pa'iji. Mësaru ja'rë cuasase'e jeoni yeque cuasayena ponëjë'ë. Huaso cocare asajë'ë.”

*Hua'ire Yo'ecohua'ire Soiye**(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)*

16 Jesupi Galilea jaira tètëpaja'a saina, Simón i yo'jei Andrés coní hua'i huaterë jeo deojëna, ñaëña, iti hua'i yo'ecohua'i sëte.

17 Ñani jaohua'ire capi:

“Yë'ë ja're daijë'ë. Yureta'a paire yo'ecohua'i pa'ija'cohua'ire nesi'i, yë'ëpi.”

18 Ca tējina, huaterë jeoni sateña, i ja're.

19 Satena, seña maca saina, Zebedeo mamajëpi Jacobopi i yo'jei Juanpi coní yohuëre ñu'ijë huaterëre que'que do'sejëna, ñaëña.

20 Ñani iohua'ire soiña. Soina, jaohua'ijë pëca ja'quëre jeoni Jesús ja're sateña, i saina cocaicohua'i ja're coní yohuëre pa'ina.

Co'a Joyore Hue'equë

(Lc 4.31-37)

21 Jeo saisicohua'ipi capernaum daripëna sa ti'ani, du'ru huajë mu'se Judea pai tsi'si huë'ena cacarena, ye'yaëña, Jesupi.

22 Ye'yaquëna, me nesiquëpi de'oyerepa ta'ñerepa ye'yaquë'ni, jaë, cuañequëje pa'irepa ye'yaquë'ni. Maire ye'yacohua'i yo'oyeje yo'oye paji, cuasareña.

23 Cui'ne pai tsi'si huë'ere huati quë'i paquëña.

24 Pa'ipi caëña:

“¿Jesús Nazaret daripëpi daiquë me nesi'quë yëquëre yo'oquë'ni? ¿Yëquëre huasi'quë daiquë? Ti cuañequërepa de'oquëni ñahuë, më'ëre.”

25 Caquëna, Jesupi huatire caëña:

“Cama'ë pa'ijë'ë. Jaëte jeoni etajë'ë.”

26 Caquëna, asani hue'hue dahuëje pa'ye ju'iquëte yo'oni cuini etaëña, huati.

27 Jaje yo'ouna, ñani si'aohua'i quëquë huesëni sa'ñe seteña:

“¿Ique a'ni, iye? ¿Iquerepa huajë ye'yaye a'ni, iye? ¿Huatiohua'ire eto sao tuture paque paji. Jaje paquëni j̄ cuañeñe sehujë etayë?”

28 Jaje Jesús yo'oyese'e esa Galilea yeja pa'icohua'i asa t̄i'areña.

Simón Pedro Huaore Jujuye

(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

29 Ye'ya t̄ejini paj̄ tsi'si huë'epi etani Simón cui'ne Andrés huë'ena cacaëña. Jacobo cui'ne Juan con̄i cacareña, Jesús ja're.

30 Cacarena, Simón huaosuña dahuëre ju'io uico pacoña. Pa'iona, io ju'iñe quëareña, Jesure.

31 Quëarena, asani dani io j̄tëna t̄eani naë huëouña. Naë huëouna, suña dahuë j̄ouña. Jeouna, huëni si'aohua'ire aña.

Jai Paire Ne Co'yaye, Jesús Yo'oquëna

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

32 Na'iquëna, ëse caje huesëquëna, ja daripë si'a ju'icohua'ire cui'ne huati quë'iohua'ire Jesús quë'rona dareña.

33 Si'a paj̄ ja daripë acohua'i tsi'sireña, eta sa'ro quë'rona.

34 Tsi'sirena, jai paire jujuquëna, co'yareña, si'aohua'i. Si'aye ju'iñe pa'itoj̄e de'oye jujuña. Cui'ne huati quë'iohua'i pa'ijëna, eto saouña, huatiohua'ire. Huatiohua'ipi tsoe Jesure ñareña. Jesupi huatiohua'i cayete ësequë, cama'pë pa'ijë'ë, cani eto saouña.

Jesús Yëhuoye, Galilea Quë'rore

(Lc 4.42-44)

35 Ja yo'o tējini pēani cani nea hue'ñarepa huēni saquēña, paī peo hue'ñana Maija'quēni casi'i caquē.

36 Ja caquēna, Simón cui'ne yecohua'i conī tuteña.

37 Tuni tī'ani īte careña:

“Si'aohua'i mē'ēni co'eyē.”

38 Cajēna, Jesupi iohua'ire caēña:

“Je darina sañu'u. Je darijē cui'ne Maija'quē coca quēasi'quē daē'ē.”

39 Cani saquēña. Si'a hue'ña Galilea quē'roja'a sai si'a Judea tsi'si huē'ena cacani Maija'quē coca quēarojaquēña. Cui'ne huatiohua'ire eta saouña.

Jesús Jujucaiye, Ja'ju Dahuē Ju'iquēre

(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

40 Jesús pa'i hue'ñana telī ju'iquēpi daquēña. Ja'ju dahuē ju'iñe hue'equēpi dani do're ja'runi oi sequēña:

“Mē'ēpi yēni ne co'yajē'ē, yē'ēre.”

41 Ju'iquēte oi ñaquē jētēpi se patoquē caēña:

“Yēyē. Mē'ēre jujusi'i.”

42 Cani patoquēna, ti ju'iñe peoquēre pare ne co'yaēña, īte.

43 Ne co'yani Jesupi yēhuouña, yē'ē ne co'yase'e quēama'ē pa'ijē:

44 “Yecohua'ire quēama'ē pa'ijē'ē, coa Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaēse'ere iñojē'ē, Moisés cuañequē pa'ise'ere isiquē mē'ē si'sire tsoa tosiquē pa'iyere iñoquē. Jaje yo'oquēna, yecohua'i ñajajē caēña. Cani jējo saouña.”

45 Ti jujusiquēpi etani sani Jesús yo'ose'ere si'a hue'ña quēaēña. Quēaēna, Jesupi paī daripēa

tĩñarepa cacaye peouña. Peoquëna, hue'sere paĩ peo hue'ñare paquëña. Pa'iquëta'are paipi i quë'rona si'a hue'ña acohua'ipi dateña.

2

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuye (Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

¹ Yequë huë'ñare panirojani tējini, tĩjupë Capernaum yejana co'í copí. Co'ina, huë'ere pa'iji asareña, yecohua'i.

² Asani esa tsi'sireña. Si'a huë'e timë huesëoña, so'o sa'ro peoyerepa. Jaje tsi'sirena, i cato Maija'quë cocare quëaëña.

³ Quëaquëna, cajese'e ëmëohua'ipi ju'iquëre hue'ejë dareña. I ju'iñe cato quë'quë dahuë pa'iji.

⁴ Dani jai paĩ pa'ijëna, Jesús pa'i hue'ñana caca tĩ'añe peoquëna, ña jujani huë'e ëmëje'aja'a coje neni ju'iquëre cai saihuëre uina, Jesús nëca huë'ñana casareña.

⁵ Jujucaija'quë api cuasajë yo'oyere ñani Jesús ju'iquëre capi:

“Tsihua'ë, më'ë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e a'ë.”

⁶ Jaje caquëna, iti maca ñu'icohua'ipi cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi asani cuasahuë.

⁷ ¿Me yo'oquë jaje caquë'ni, iquë? Coa Maija'quëni cue'cuequë caji. Iye yeja acohua'i paĩ co'aye yo'ose'ere sai de'huaye peoji. Coa Diususe'e yo'oye a'ë, ja cato.

⁸ Cuasajëna, Jesús i joyopi iohua'i cuasase'e asani caëña:

“¿Me neñu'ju jaje cuasaye'ni, mësarü?”

⁹ Ique a'ni, ju'iquëre ai de'oye ca'ñe pa'ye: 'Më'ë co'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e a'ë.' Panita'a cayë, 'Huëni më'ë cai sai huë ini saijë'ë.'

¹⁰ Jaje pa'ito mësarute iñosi'i, yë'ë Pai Mamaquë iye yeja pa'i pai co'aye yo'ose'ere sai de'hua tutu paquë pa'iyere."

Jaje cani ju'iquëre caëña:

¹¹ "Më'ëni cayë, huëijë'ë. Më caicore ini hue'equë më huë'ena saijë'ë."

¹² Jare caëna, ju'iquëpi i cai sëohuë ini hue'equë saquëña. Saquëna, ñani Maija'quë ai de'oji cajë sihuareña, mai ña ma'ñere ñañë, cajë.

Jesupi Levíre Soiye

(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Jesupi sani couña, jaira tëtëpana. Sani couna, si'a pai i quë'rona tsi'sirena, ye'yaëña.

¹⁴ Ye'ya tējini jerepa saina, Leví, Alfeo mamaquëpi pa'i do'i sai huë'ere ñu'ina, Jesupi ñani caëña:

"Yë'ë ja're daijë'ë."

Caëna, asani i ja're saquëña.

¹⁵ Jesupi Leví huë'ena sani ñu'i aina, jai pai pa'i do'i secohua'i cui'ne yecohua'i co'aye yo'ocohua'i cui'ne i ye'yacohua'i coní te'e ñu'ijë ateña.

¹⁶ Jesupi jaje jaohua'i ja're coní ñu'i aina, ñaquë ñani cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseohua'ipi i ye'yacohua'ire seteña:

"¿Me neni mësarute ye'yaquë pa'i do'i secohua'i ja're coní cui'ne co'acohua'i ja're coní ucuquë cui'ne aiquë'ni?"

¹⁷ Sejëna, Jesupi asani sehuouña, jaohua'ire:

“Huajëcohua'i cui'ne de'oye pa'icohua'i jujuquëre co'ema'cohua'i a'ë. Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë. Yë'ë cato de'ocohua'ini soisi'i caquë daiye pahüë. Co'acohua'ini caquë daisiquë a'ë.”

Ai Ma'ñere Cajë Señe

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

¹⁸ Fariseo pa'i ye'yacohua'ipi cui'ne Juanre ye'yacohua'ipi aima'pë Maija'quëre sejëna, yecohua'ipi ñani Jesús quë'rona dani seteña:

“¿Me yo'ojë më ye'yacohua'i aima'pë seña pañe'ni, Juan ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa'i ye'yacohua'ise'e aima'pë sejëna?”

¹⁹ Sejëna, Jesupi sehuouña:

“¿Hueja ao aija'cohua'ire soisicohua'i je'quë aima'cohua'ini iti hueja posëpi iohua'i ja're conì pa'ito? Ipi pa'ito aine pa'iji.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are hueja posëje pa'ini yequë mu'se sio cuañoni ja macata'a aima'pë seja'cohua'i a'ë.

²¹ Ai ju'i care huajë capi jaoma'cohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'i pa'ito jojajëna, huajë capi quërësio ai ju'i care jerepa jai coje neña pa'iji.

²² Cui'ne huajë cuiya'i conore ai ca'ni topëna ayama'cohua'i a'ë. Ayasicohua'i pa'ito huajë cuiya'i conopi o'saquë qui'co joiye pa'iji. Ja maca yureta'a si'aye nejoña pa'iji, cono cui'ne topëje conì. Ja do'ire huajë cuiya'i cono ja're huajë ca'ni topëna ayaye pa'iji.”

Jesús Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye

(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

23 Te'e mu'se Jesús huajë mu'se pa'ina, trigo tsoija'a saina, i ye'yacohua'ipi sa tëto saijë tëahuë.

24 Tëajëna, ñani fariseo paipi careña, Jesure:

“Ñajë'ë, jaohua'i yo'oyere huajë mu'se yo'oye peoji, huajëye pa'i mu'sere.”

25 Cajëna, iipi iohua'ire caëña:

“¿Maija'quë toyapë mësaru ñama'cohua'i a'ni? Toyase'e cato caji: Abiatar Maija'quë huë'ere ñacaicohua'i ëjaërepa pa'i maca, Davidpi cui'ne i cöcohua'ipi aiñe peoquëna, ai ëa ju'ijë.

26 David cui'ne i cöcohua'i cöni cacani aore Maija'quë ña huë'ñana tëose'ere aë'ë. Iye aö cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'ise'e ai ja'ñe pa'iji. Yecohua'ire ëses'e paji'i.”

27 Cui'ne jaohua'ire Jesupi caëña:

“Paini caquë Maija'quë huajë mu'se nepi. Pani paipi huajë mu'se do'ire ai yo'ojajë caquë neñe.

28 Yë'ë Pai Mamaquë cato huajë mu'se ëjaëpi yo'oyë.”

3

Jëtë Sëyë Huesësiquë

(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

1 Pai tsi'si huë'ena Jesupi tijupë cacapi. Cacaëna, jarote jëtë sëyë huesësiquë paji'i.

2 Pa'ina, huajë mu'sere Jesupi jujuquëna, ñañu'u cuasajë cama'pë ñahuë, jujuquëna, sañope ite cañu'u cajë.

3 Ja maca Jesús jëtë sëyësiquëre ñani caëña:

“Huëni nëcane iye maca jopore pana dani nëcajë'ë.”

4 Jaje se cane yecohua'ire seji'i:

“¿Huajë mu'se ique yo'oyepi de'oquë'ni? ¿De'oye, panita'a co'ayere yo'oye, paire huasoye, panita'a paire huani jeoñe?”

Jaje caquëna, ti sehuoye pareña.

⁵ Jaje Jesús seni jujani pëi iohua'ire ñapi, i cayere asaye coejëna, ñani. Jaje oi ña jujani ju'iquëre capi: “Më'ë jëtëre pi'najë'ë.”

Caquëna, pi'napi. Pi'naquëna, i jëtëpi tsoe de'oco paji'i.

⁶ Jare ñani fariseo pai etasicohua'ipi Jesure huani jeo ja'ñere ca de'huajë paë'ë, Herodes pai ja're cõni.

Jaira Të'tëpare Jai Pai Pa'iye

⁷ Jesupi i ye'yacohua'i ja're cõni saji'i. Saina, jai pai tuteña, Galilea paipi.

⁸ Jaiye yo'oquëna, asa ti'ani Judea, Jerusalén, Idumea, Jordán je te'te quë'ro acohua'i, Tiro yeja acohua'i, cui'ne Sidón yeja acohua'i i quë'rona ñañu'u cajë dateña.

⁹ Jaje pa'ina, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña. Yohuë ja'yena dajë'ë, paipi qui'ima'cohua'ini.

¹⁰ Iye cato capi jai paire jujuquëna, ñani ju'icohua'ipi ini patoni co'yañu'u cajë yo'ojëna.

¹¹ Cui'ne huatiahua'ipi ini ñani do're ja'rujë cuijë cahuë:

“Më'ë cato Maija'quë mamaquë a'ë.”

¹² Jaje cajëna, Jesús ai ësepi cama'pë caquë. Jaë api, quëaye coepi.

Jesupi Yë Sahuani Soiye

(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³ Ja jeteyo'je ai cutihuëna tumani jaroni i yë sahua nëosicohua'ire soina, dateña.

14 Datena, soipi, si'a jěña cayañoa pa'iohua'ire tsi'soni sahua nēosicohua'ire yē'ē ja're pa'ijajē caquē jaohua'ire mēsarute jējo saosi'i yē'ē coca quēaja'cohua'ire.

15 Cui'ne ju'icohua'ire juju tutu cui'ne huatiohua'ire eto sao tutu isiña.

16 Icohua'i a'ē, doce i soisicohua'i: Simón jare ini Pedrore hue'yopi.

17 Jacobo cui'ne i yo'jei Juan, Zebedeo mamajē pa'ē, cui'ne jaohua'ini hue'yopi Boanerges jaje cani cayē mujuē mamajē.

18 Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo cato Alfeo mamaquē Tadeo, Simón paji'i. Jaē cato judío pai de'oye pa'iyere caquē yo'o tsēcapē aquē paji'i.

19 Cui'ne Judas Iscariote paji'i, Jesure cosoquē yehuoja'quēje.

Jesús Co'a Joyo Tuture Paquē Caye
(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

20 Jaje quēa tējini i ye'yacohua'i ja're huē'ena cacaēña. Cacaēna, tījupē paipi tsi'si dateña. Tsi'si huesējēna, ai yo'oye pa'ina, ai yo'ojē aiñeque pareña.

21 Jaje pa'ina, i cajeohua'ipi asani Jesure quērējañu'u cajē dateña, coa cuepei neni yo'oji, caye pa'ina.

22 Cuañese'e ye'yacohua'ipi Jerusalénpi daisicohua'ipi careña:

“Huati ējaē Beelzebúre hue'equēpi yo'oji. Jaje pa'ina, jaē tutupi co'a joñoare eto saoquē yo'oji.”

23 Jaje cajēna, ja maca Jesupi soiña, tiña asajajē caquē quēapi, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquē:

“¿Huati ëjaë pani me ija'a co'ye eto saoquë'ni?

24 Paipi yeja ëjaëpi huasiquë pani, yecohua'ipi ini sañope yo'ojëna, uihuaquë coa carajaiñe pa'iji.

25 Cui'ne te'e huë'e acohua'ipi uihuajë huasico-hua'i pani coa sa'ñe yo'ojë carajaiñe pa'iji.

26 Jaje huatipi ija'a sa'ñe uihuaquë pani quëcoye peoji. Jaje yo'oquë pani tsoe carajaisi'quë yo'oye pa'iji.

27 Ai tutu quë'i huë'e pa'ito cacaye peoji, i co'amaña sioñu'u cajë. Ini du'ru huenita'a i co'amaña jioye pa'iji.

28 Nuñerepa cayë, mësarute: si'aye pai co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye pa'iji. Cui'ne Maija'quëre co'a coca cayeje sai de'huacaiye pa'iji.

29 Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope co'a coca casiquëre cato sai de'huacaiye ti peosipi. Si'anë do'i pasipi.”

30 Huatire hue'equë api casi do'ire, jaje Jesús quëaëña.

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

31 Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi coni dani hue'sere pa'ijë Jesure quëacaija'quëre jëjo saoreña, daijaquë cajë.

32 Jare asani Jesús quë'ro jai pai ñu'ijë asacohua'ipi Jesure careña:

“Më'ë ja'co cui'ne më yo'je tsi më'ëni soiyë, hue'sepi.”

33 Cajëna, sehuouña:

“¿Ne a'ni, yë'ë ja'co, cui'ne yë'ë yo'je tsi?”

34 Jaje cani i quë'ro ducohua'ire seña tëjjiani caëña:

“Iñore pa'iyë, ja'coje pa'iohua'i cui'ne yë'ë yo'je tsije pa'iohua'i.

³⁵ Si'aye Maija'quë yëyete yo'ocohua'ipi yë'ë yo'jei cui'ne yë'ë yo'jeo cui'ne yë'ë ja'cohua'i pa'iyë.”

4

Taquë Yo'ose'eje Pa'ye Quëase'e (Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Tijupë Jesús jaira tē'tēpapi ye'ya huëouna, jai pa*ì* i quë'rona tsi'si dateña. Jai pa*ì*repa tsi'si daijēna, Jesús ña jujani *ì*ti maca jaira huahua yona aya mēni ja'ruña, pa*ì*se'e mejahuēre pa'ijēna.

² Ja maca yureta'a jaiye ye'yaēña, pa*ì* yo'oyeje pa'ye ñeje caquë.

³ “Asajë'ë, iyere, taquë sani tase'ere.

⁴ Jaje sani taquēna, yequë ca*ì*pi ma'ana to*m*epi. To*m*eina, pi'api dani peo hue'ña ocue saopi.

⁵ Yequë ca*ì*pi quēna yejana to*m*eo. To*m*eni esa mēapi, pe*a* yeja do'ire.

⁶ Jaje mēacota'are ēsēpi ēo hueapi, tsita mema'coni.

⁷ Yequepi to*m*epi, miu pi*ì*si quë'rona. Jaje pa'ina, miu pi*ì*sipi te'e ai de'oni hue hueapi. Jaje yo'oni quēima'o paco'ë, tase'e.

⁸ Yequë ca*ì*pi de'o yejana to*m*epi. To*m*eni mēani jaiye de'oye quēji'i. *ì*ti ca yequë ñēapi quēji'i, treinta ca, yequepi sesenta ca cui'ne yequepi cien ca quēji'i.”

⁹ Casi jeteyo'je caēña, jaohua'ire:

“Cajoro hue'ecohua'i pani, asajë'ë.”

*Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Coni Quëaë'ni
(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)*

¹⁰ Quëa tējisi jeteyo'je Jesús te'i pëaëña. Pëaëna, ñani i quëno maca i ye'yacohua'i ja're coni pa'icohua'ipi seteña: ¿Iohua'i ñañena coni ique yo'oyere quëaë'ni, jaje?

¹¹ Cajëna, ipi sehuouña. Sejëna, Jesupi caëña:

“Mësarute Maija'quëpi ta'ñe asaye isipi, yahuese'ere ma'tëmo te'te ayere. Jaje pa'iquëta'are jaro tiro pa'icohua'ire cato iohua'i ñañe ayepi coni caquë quëaye pa'iji.

¹² Jaohua'ipi ñajëta'a ñañe pajajë caquë. Cui'ne asajëta'a ti jare caji cuasama'cohua'ipi pa'ijajë caquë, cui'ne asani ponëma'pëna iohua'i co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye peojaquë caquë quëayë.”

*Taquë Yo'oyeje Pa'ye Quëaye
(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)*

¹³ Caëña, yequeje:

“¿Mësaruru iye quëase'e asa ti'añe pañe? ¿Jaje pani me yeque cui'ne pa'ye quëato asa ti'aja'cohua'i a'ni?

¹⁴ Maija'quë coca quëaquë api, iti ca tañeje pa'i. Maija'quë coca'ë, iti ca.

¹⁵ Ma'ana iti tomes'eje pa'iohua'i pa'iyë, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi Maija'quë coca asayë. Asarena, huatipi dani, peo hue'ña iohua'i asase'ere nejoñere quëaji.

¹⁶ Quëna yejana tase'eje pa'iohua'i a'ë, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi ai yëjë asani sihuajë de'huayë, Maija'quë coca.

17 Jaje asasicohua'ita'a quëcoma'pë ai yo'oyepi pa'ina, pa'nita'a de'o coca do'ire paipi sañope yo'ojëna, yo'o jujani jeoñere quëaji.

18 Yecohua'ipi miu pisi quë'rona taëna mëañeje pa'iohua'ipi de'o coca asayë.

19 Asasicohua'ita'a iye yeja co'amañare ai cuasajë jaiye co'amaña pa ëayepi cosoquëna, coa si'a co'amaña yë huesëni yo'ojë Maija'quë cocare nejoñe a'ë. Jaje yo'ocohua'i quëiñeje pa'ye de'oye pa'iyere iño tijañe peoji.

20 Yecohua'ipi de'o coca asani ti de'huacohua'i pa'iyë. Jaohua'ipi jaiye quëiñeje pa'iohua'i pa'iyë, de'o yejajë pa'iohua'i. Yecohua'ipi treinta ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë. Yecohua'ipi sesenta ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne yecohua'ipi cien ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë.”

*Toa Tsëo Pë Yo'oye Ayepi Ye'yaye
(Lc 8.16-18)*

21 Caëña, cui'ne:

“¿Toa tsëo përe dani mahuë huë'ehuëna nëcocohua'i a'ni pa'nita'a cai saihuë huë'ehuëna nëcocohua'i a'ni? Pa'ni, toa tsëo pë cato si'a hue'ña miaja'coni tijañare pana nëcoye pa'iji.

22 Yahuese'e pa'ise'epi si'aye tija ja'ñese'e a'ë cui'ne pa'i ñama'pë pa'ijajë cajë yo'ose'ere si'aohua'i, asase'e pa'ija'coa.

23 Mësarupi cajoro hue'ecohua'i sëte asa tija'ajë.”

24 Caëna, cui'ne:

“De'hua mësaruru asase'ere yo'ojë'ë. Mësaruru yecohua'ire cuëcueni isiyeje pa'ye mësaruteje Diusupi cuëcueni isija'quë api. Mësaruni jerepa isija'quë api, iti asacohua'ini.

25 Jaje pa'ina, paquëni jerepa isiye pa'iji. Cui'ne peoquëni jerepa a'ri maña i payeque jioye pa'iji.”

Tase'e Mëañe Ayepi Quëaye

26 Jesupi capi, cui'ne:

“Maija'quë cuañe te'te cato yejana iti care taëna, iose'e mëañeje pa'ye a'ë.

27 Jaje pa'ina, ta tējisi jeteyo'je sani iti tasiquë caiji. Cani tējini na'iquëna, huëji. Jaje cui'ne mu'seña cui'ne ñamije tēto saiji. Yo'oquëna, tasi ca cato tsatani mëa huëoji. Jaje yo'oquëna, iti tasiquë cato huesëquë pa'iji, io yo'oye.

28 Yejase'e ai de'oye necaina, mëaji. Du'ru macarepa iti ñe macapi mëaji. Jeteyo'je iti tsa'ña neji. Jeteyo'je iti ca yureta'a neji, iti tsa'ñana timë ja'ñe.

29 Iti ca ya'ji tējisi maca iti ca tēasi'i caquë etaquë api. Jaje yo'oyeje pa'ye a'ë, Maija'quë te'te aye.”

Mostaza Ca Ayepi Ye'yaye
(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

30 Yequeje caëña, Jesús:

“¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye, panita'a iquena conì caquë quëara'ye iohua'i asa ja'ñe?

31 Mostaza care yejana tañeje pa'ye a'ë. Ja ca cato si'a soquë ca maña seña maca ai a'ri ca'ë.

32 Jaje pa'iquëta'are tasicopi ai de'osico pani si'a soquë ñeña maña jerepa jaico ai de'ocoa. Jaje pa'ioipi jai soquë capëa pa'iona, pi'aje iona daijè pëa huajējè pa'icohua'i a'ë, ja'o huë'ehuëna.”

33 Jaje Jesús ye'yapi, Maija'quë coca. Jaiye iohua'i ñañe ayepi caquë iohua'i a'jiñe asa ti'añeque quëapi.

34 Iohua'i ñañe ayepi caquë si'anë quëaëña. Coa peoye quëaye paëña. Jaje pa'iquëta'are i ye'yacohua'ise'ere si'aye i quëase'ere jare cayë caquë nuñerepa quëaëña, te'ohua'ire.

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe

(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

35 Iti mu'se na'iquëna, ire ye'yecohua'ire caëña: “Je të'huina jeñu'u.”

36 Caëna, ja maca Jesús yohuëre pa'ina, paire jeoni sateña, Jesús ja're. Saijëna, cui'ne yequë yohuëja'a coni sateña.

37 Saijëna, ai tutu huëouña. Jairapi ai to'aquë yohuëna ocopi timëoña.

38 Timëquëna, Jesuta'a sëtipe quë'rore coa ui caquëña, i siopë tëo pacona tëo paquë. Caina, jaohua'ipi dani sëtoni careña:

“Ye'yaquë, mai ne huesëyë.”

39 Cajëna, huëni tuture cuañeña. Cui'ne jairare caëña.

“Yo'oma'o pa'ijë'ë.”

Caquëna, tutupi jo'cua jeo nëquëña. Cui'ne jairaje tsiña de'huaje pa'io de'oña.

40 Ja maca jaohua'ire caëña:

“¿Me yo'ojë ca'raye'ni? ¿Maija'quëpi ñacaiji, cuasa ma'ñe?”

41 Caquëna, ire ye'yecohua'ipi ña quëquëni careña:

“¿Iquire papi, iquë ja jerepa tuture cui'ne jairate cuañequë'ni, cui'ne sehuoco?”

5

Huati Quë'ire Gadara Aquëre Quëaye

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

1 Jaira je të'huina tì'areña, Gadara què'rona.

2 Yohuèpi Jesús ja'a tumaquëna, ju'isicohua'ire ta hue'ñapi te'i èmè huati què'ipi sañope daquëña.

3 Huati què'i cato, ju'icohua'ire ta hue'ñare pa'iquè paquëña, quëna meapi hue'ñu'u cajëta'a hue'ne peoquëpi.

4 Jëña nëcañoa cõni jaiye huetoje ipi naë tète jeaëña. I jerepa tutu neñe peouña.

5 Ñami, mu'se ju'isicohua'ire ta hue'ñare ai cutihuëre pa'i cuiquè quëna pëapi co'ye huai yo'oquè paquëña.

6 So'opi Jesure ñani huè'huëni Jesús nëca macana tì'ani Jesús mè'èpi jerepa tutu paquè cani do're ja'ruña.

7-8 Do're ja'runa Jesupi caëña, huatire:

“Iye èmère etajë'è.”

Caquëna, ai tutu caquè sequëña:

“Jesús, Diusu ti ëjaërepa mamaquè ai yo'oyete yè'ëre isima'è pa'ijë'è.”

9 Seina, Jesupi jaëte caëña:

“¿Ique mami a'ni?”

Caquëna, sehuouña:

“Yè'è mami cato jai pa'i a'è.”

10 Cani Jesure ai sequëña:

“Iye huatiahua'ire yequè hue'ñana jëjo saoma'è, iñore pa'ijajë.”

11 Caquëna, ja'yere jai sese dohuè cuti perepère aijë pa'ijëna,

12 Huatiahua'ipi asani setëña:

“Sese què'rona jëjo saojë'è. Yëquëre jaohua'ina cacañu'u.”

13 Careña, de'oji saijë'ë caëna, etani sani sesena cacarena. Cacarena, si'a dos mil sese huë'huëjë jai hua'que të'tëpapi tomejë jairana dutu juteña.

14 Jutena, sesere ñacaicohua'ipi ñani huë'huëni pai daripëna si'aye quëarena, iti yo'ose'e. Quëarena, paipi asani dateña.

15 Jesús pa'i hue'ñana ti'ani ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi caña suñasiquëpi de'o cocare caquë ñuquëña. Ñu'ina, ite ñani si'aohua'i ca'rareña.

16 Ca'rajëna, sese ñacaicohua'ipi Jesús yo'ose'ere quëarena, huati quë'ire yo'ose'e cui'ne sesere yo'ose'e conì.

17 Jaje quëajëna, asani Jesure saijë'ë, iño pa'ima'ë cajë, se huëoreña.

18 Carena, Jesupi yohuëna aya mëni sai huëoquëna, huati quë'i pa'isiquëpi ai sequëña, Jesure më'ë ja're conì sani pasi'i caquë.

19 Caquëna, Jesupi pañi sehuouña:

“Më'ë huë'ena saijë'ë. Sani më'ë cajeohua'ire quëajë'ë, më'ë ëjaëpi oi ñani necaise'ere.”

20 Caëna, saquëña. Sani si'a jëña daripëa quëa huëouña. Ire Jesús necaise'ere quëaquëna, asani ai de'oye yo'ose'e pa'iji, careña.

*Ju'icopi Jairo Mamaco Jesús Ca'core Patoye
(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)*

21 Jesupi yohueja'a cui'naëpi yequë te'tena je'esi maca jai pai tsi'si dateña. Jaje yo'ojëna, jaira të'tëpare pa'ina.

22 Ja maca pai tsi'si hue'ña cuañequëpi Jesús pa'i hue'ñana Jairo hue'equëpi ite ñani do're ja'runi,

23 caëña:

“Yē'ë mamacopi j̄uni huesēco. Sani mē'ë j̄et̄epi pato co'yacaij̄ē'ë.”

²⁴ Seina, Jesupi i ja're conisaguēña. Saina, jai pai cui'ne sateña. Jaje pa'ij̄ē ite qui'i huesoreña.

²⁵ Jaje jai pai pa'i hue'ñare te'o nomio doce ometēca ju'ico pacoña. Si'anē tsie cajequēna, ai yo'oco pacoña.

²⁶ Iote si'a jujucohua'i yo'o jujajēna, ai yo'oco pa'ico pacoña. Si'aye io paye juju do'ina sai saosico pacoña. Si'aye ja coñe paēña, iote. Coa ai jerepa ai yo'oco pacoña, co'yaye peoyerepa.

²⁷ Jaje pa'ioipi Jesús cayere cajēna, asani dani jeteyo'jeja'a i ju'i c̄ana patoña.

²⁸ Coa i ju'i c̄ana patoni co'yasico pa'ija'coa'ë, caco.

²⁹ Pato macarepa tsie cajeye j̄eouña. Ja maca asoña, tsoe io cap̄ē co'yasico pa'iyē.

³⁰ Jaje yo'osi maca Jesupi asaēña, i tutupi ju'icore jujuse'e. Jaje pa'ina, co'ye p̄onēni p̄aire ñani caēña: “¿Nepi yē'ë ju'i c̄ana patore'ni?”

³¹ Caquēna, i ye'yacohua'ipi careña:

“Tsoe mē'ēpi pai qui'iyerepa pa'iyē ñaquēta'a, ¿nepi patore'ni sequē'ni?”

³² Jaje catojē Jesús cato si'a hue'ña p̄onēquē ñaēña, nepi patore'ni caquē.

³³ Ñaquēna, ti co'yasicopi asani ca'raco tsasico dani i nēca hue'ñana t̄ani io yo'ose'e nuñerepa quēaoña.

³⁴ Quēacona, Jesús jaore caēña:

“Huau maca yē'ere cuasase'epi ne co'yahuē. Señaco saij̄ē'ë. Iye ju'iñe ti ne co'yahuē, mē'ere.”

³⁵ Ja caquēna, yecohua'ipi dateña, pai tsi'si huē'e cuañequē huē'epi. Dani Jairore careña:

“Mè'è mamaco tsoe ju'isico paco'è. Ye'yaquère jerepa josa cama'è pa'ijë'è.”

³⁶ Caquëna, Jesupi asasiquëta'a asa ma'ñeje pa'ipi tsi'si huë'e cuañequère caëña:

“Ca'rama'pë pa'ijë'è. Maija'quëpi necaiquë api cuasajë'è.”

³⁷ Jesupi saina, Pedro çoni Jacobo çoni cui'ne Jacobo yo'jei Juan çoni sateña. Yecohua'i çoni saiye ëseiña.

³⁸ Tsi'si huë'e cuañequë huë'ena t̄'ani ai yo'oye ñaëña, paipi ai cuijë oijëna.

³⁹ Jajë oijëna, huë'e cacani jaohua'ire caëña:

“¿Me neni mësarü ai yo'ojë cajë cui'ne ai oiye'ni? I mamaco ju'ima'o paco'è. Coa çaco.”

⁴⁰ Caquëna, jaohua'ipi ire soreña. Sojëna, Jesús si'aohua'ire hue'sena eto saouña. Coa pëca ja'quëpi cui'ne pëca ja'copi çoni ju'isico pa'i huë'ñana cacareña.

⁴¹ Cacani ju'isico jëtëna tseani iote caëña:

“Talita cumi.” Mai coca cato “tsihua'o huëijë'è” caye a'è.

⁴² Jajë ca macarepa doce ometëca pacopi tsihua'o huëni cucoña. Jajë cu'iona, ñani de'oquère papi yo'oji cuasareña.

⁴³ Jajë jujusiquëta'a ai ëseiña, yecohua'ire quëaye pajë'è caquë. Tsihua'ore sani aore aojë'è, caëña.

6

Jesús Pa'iyë, Nazaret Daripëre

(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Jaropi etani i quë'rona col'ïña, ire ye'yecohua'i ja're çoni.

² Huajë mu'se t̄i'asi maca pāi tsi'si huë'ena ye'ya huëouña. Ye'yaquëna, i pāipi ai de'oyerepa ye'yaquë'ni cuasareña. Jaje cuasajë careña:

“¿Jerona iquë jerepa si'aye ye'yei'ni? ¿Iquerepa ta'ñe ye'yaye a'ni, cui'ne nepi ite pāi yo'o t̄i'a ma'ñe yo'o ja'ñe isire'ni?

³ Iquë cato mai ñaquë api, María mamaquë api, huë'ña de'huaquë api, Jacobo, José, Judas cui'ne Simón maja'yë api, cui'ne i yo'jeohua'ijë mai ja're c̄oni pa'iyë, iñore.”

Jaje cajë i caye asaye coereña.

⁴ Jaje cajëna, Jesupi jaohua'ire caëña:

“Si'a huë'ña yecohua'i cato Maija'quëre quëacaiquëre yëcohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are i yeja acohua'ipi cui'ne i cajeohua'ipi cui'ne i huë'e acohua'ipi coeyë.”

⁵ Jarona airepa pāi yo'o t̄i'a ma'ñe yo'oye paëña, pāipi ite asaye coe do'ire. Jaje pa'ina, coa ju'icohua'i mañase'ere pato co'yaquë a'ri pāi mañare jujuña.

⁶ Jaje pa'ina, nequë api cuasama'pëna, ñani me yo'ojë jaje pa'iyë'ni cuasaëña. Ja jeteyo'je yeque huë'ñana sani cu'i ye'yarojaquëña.

*Jesupi I Ye'yacohua'ire Jëjo Saoye
(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)*

⁷ I ye'yacohua'ire doce pa'iohua'ire soini, huatire eto saoj̄a'a tutu isini cayaohua'ise'ere jëjo saouña.

⁸ Jëjo saokuë cuañeña:

“Sama'pë pa'ijë'ë, āo tupë, curiquëjë. Coa topë macase'e sajë'ë.

9 Cui'ne zapato cui'ne camisa sajë'ë, yeque suña ja'ñe sama'pë.”

10 Cui'ne caëña, jaohua'ire:

“Huë'ena cacasicohua'i pani iti macana pëajë'ë, ja daripë quëa tējini sai macaja'a.

11 Cui'ne yequë huë'ñapi mësarute coecohua'i pa'ito, panita'a asaye coecohua'i pa'ito mësarü quëo ya'o tsa'cuse'ere ti'to toni eta saijë'ë. Jaje yo'ojë iñoñe pa'iji, iohua'ire sañope yo'oye. Nuñerepa cayë, pai ñape yo'ose'e ña mu'se ti'aëna, jaohua'ire ai co'ayerepa sañe pa'iji, mësarute ësesicohua'ire. Sodoma cui'ne Gomorra yeja paire cato a'ri ja'ye sañe paji'i.”

12 Jaje jëjo saosicohua'ipi huajëye pa'iyena ponëñe pa'iji cajë quëareña, paire.

13 Cui'ne huatiohua'ireje eto saoreña. Ju'icohua'ire hui'yapepi nejëna, co'yareña, jai pai.

Juan Oco Doquë Ju'iñe
(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

14 Ja maca romano pai ëjaë Herodesje asaëña, si'a pai Jesús yo'oye asajëna. Jaje asani Herodespi caëña:

“Juan oco doquëpi huëji'i. Jaje pa'ina, tutu paquë yo'oji.”

15 Yecohua'ipi careña:

“Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elíaspi.”

Cui'ne yecohua'ipi careña:

“Tsoe huë'ña Maija'quëre quëacaicohua'i pa'ise'eje pa'i api.”

16 Jare Herodespi asani caëña:

“Jaë cato Juanpi yë'ë cuañeina, şiopë tëto tëasiquë api. Jaëpi ju'isiquëpi huëni yo'oji.”

17 Herodes cato Juanre tşëani quëna meapi huëni co'acohua'ire co hue'ñana co'aji'i, Herodías do'ire. Herodías cato yo'jei Felipe nëjo paco'ë. Jaje pa'ioni Herodespi yo'jei nëjore jioni i nëjore nepi.

18 Jaje yo'oquëna, Juanpi caëña, Herodesre:
“Më'ë yo'jei nëjoni jioni paye co'aji.”

19 Jaje caquëna, Herodíaspi Juanre ai coeco pa-coña. Jaje pa'ina, huani jeosi'i cacota'a huani jeoñe tì'añe paña.

20 Herodespi ite Juanre nuñerepa de'oquë api caquë ca'raëña. Jaje pa'ina, ipi huani jeoñe ësequëna, paña. I caye si'aye asama'quëta'a Herodes cato i caye yë asaquë paquëña.

21 Jaje pa'iquëta'are Herodías tì'aoña, io huani jeoñe oise'e. Herodespi ite çasi mu'se tì'aëna, paì ëjaohua'ire, soldado ëjaohua'ire, cui'ne Galilea ëjaohua'ire soini aò ai maca.

22 Herodías mamacopi cacani de'oyerepa paira-cona, ñani ai sihuareña, si'aohua'i iti ñacohua'i. Jaje pa'ina, Herodes sihuaquë caëña, nomi tşiore:

“Më'ë yëyere sejë'ë. İsisi'i, më'ëre.”

23 Cui'ne caëña, care payë. Coa caye pañë. Si'a co'amaña më'ë sese'e isiye pa'iji. Yë'ë cuañeñe jopore paja'a isiniye isiyë, caëña.

24 Jaje caëna, asani sani pëca ja'core secoña:
“¿İquere seja'coa'ni, ite?”

Cacona, ipi caoña:

“Sejë'ë, Juan oco doquë şiopëre.”

25 Jaje quëaona, asani paì ëjaë pa'i hue'ñana sani caoña:

“Yurepi Juan oco doquë s̄iopëre quëna de'huana ayasiconi isijë'ë.”

²⁶ Jare paì ëjaëpi asani ai co'a juquëña. Jaje pa'iquëta'are tsoe ca huesosiquë sête pañë caye peouña, cui'ne i soisicohua'ije asasi do'ire.

²⁷ Ja do'ire jare iti macapi te'e soldadore jëjo saouña, Juan s̄iopë quërëjajia'quëre.

²⁸ Caëna, soldadopi sani Juanre huani jëoni s̄iopë yëto tëani quëna de'huana ayani dani isiña. Isina, Herodespi nomi tsiona isina, jaopi pëca ja'core isio.

²⁹ Ja yo'ose'ere asani Juanre ye'yecohua'ipi dani Juan capë maca sani ta jëoreña.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aoñe

(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

³⁰ Ja jeteyo'je doce paire jëjo saosicohua'ipi co'ini tsi'sini Jesure quëareña, iohua'i yo'ose'ere, cui'ne iohua'i ye'yase'ere.

³¹ Quëajëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Daijë'ë. Sani paì peo hue'ñana pëa huajëñu'u.”

Ao aiñeque peoyerepa paì tsi'si ja'ñere asaquë capi.

³² Jaje caëna, saë'ë, yohuëja'a iohua'ise'e paì peo hue'ñana.

³³ Jaje saijëta'are jai paì ñareña, i saiyë. Jaje ñani Jesupi saiji cani hue'huëjë, i sai hue'ñana si'a daripëa pa'icohua'i sateña. Ja ti'ama'në du'ru ti'areña, paipi.

³⁴ Jaje yo'ojëna, Jesupi yohuëpi tumani paì mañare teaye oi ñaëña, yëi ñama ñacaiquëre peocohua'ije pa'iohua'i mañapi. Pa'ijë yo'ojëna, ñani jaiye iohua'ire ye'ya huëouña.

35 Ai na'i huesëquëna, ñani i ye'yacohua'ipi ite careña:

“Tsoe na'iji, iño paí peo hue'ña'ë.

36 Jëjo saojë'ë, sani paí pa'i hue'ñana ao maña hueroni aijajë. Iño cato peoyë, iohua'ire aõe.”

37 Cajëna, Jesupi sehuouña iohua'ire:

“Mësarupi aøjë'ë.”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“¿Jaje pa'ito yëquëpi sani veinte mil tē'ña do'ire papi pan hueroni aõe?”

38 Cajëna, Jesupi caëña:

“¿Je so pan paye'ni, iño? Sani ñajë'ë.” Caquëna, careña:

“Pa'iji, cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'i.”

39 Cajëna, Jesupi cuañeña, paire. Jaje pa'ito si'aohua'i tayahuëna ja'rujë'ë, caëña.

40 Caëna, cien paíse'e cui'ne cincuenta paí de'lo tsëcapëa ja'rureña.

41 Ja maca Jesupi cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire ini ma'tëmona ñaquë de'oji caquë Maija'quëre pëpani, panre i ye'yacohua'ina isiña. Isiquëna, jaohua'ipi paire se isicateña.

42 Ja maca si'aohua'i ani sihuacohua'i pateña.

43 Ani tējisi jeteyo'je ani jujase'ere tsi'soreña, doce do'rohuëa hua'ina cojë.

44 Ja pan aisicohua'i cato cinco mil ëmëohua'i pateña.

*Oco Da'ca Ëmëje'ëja'a Cu'ye
(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)*

45 Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi, du'ru saijë'ë, yohuëja'a Betsaidana. Yë'ëse'e paire saiyë caquë pëpa tējini sasi'i, caëña.

46 Saiyë, caquë pëpa tējini ai cutihuëna Maija'quëre casi'i caquë saquëña.

47 Ñami de'osi maca Jesús te'i yejare pa'ina, yohuë saiscohua'i cato jaira jopore pateña.

48 Jaropi pa'i i ye'yacohua'i ai yo'ojë co'mejëna, ñaëña, tutupi sañope tutuquëna. Je'në ñata tōme maca Jesupi oco da'ca ëmëje'ēja'a nëcaquë saquëña, i ye'yacohua'i quë'rona. Coa sa tēto sasi'quë saiyeje pa'ye saquëña.

49 Oco da'ca ëmëje'ēja'a nëcaquë saina, ñani huati pa'ima'co cuasajë quëquëni cuihuë.

50 Si'aohua'i ñani quëquëni cuijëna, ipi capi, jaohua'ire:

“Ai yo'ojë cama'pë yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

51 Jaje cani iohua'i pa'i yohuëna aya mëina, tutupi jeouna, ja maca merepa jaje yo'oquë'ni cuasajë ñareña, i yo'ose'e.

52 A'ri maña pan pa'ise'ere jaiye neni paire aose'ere cuasaye pareña, iohua'i joyo jëa do'ire. Jaje pa'ina, ai cuasareña.

Genesaret Ju'icohua'ire Jujuye

(Mt 14.34-36)

53 Jeni ti'areña, Genesaret yejana. Jarona iohua'i yohuë sëa huahuoreña.

54 Yohuëpi sa tumasi maca Jesu api cajë ñareña.

55 Ñani ja maca si'a hue'ña cu'ijë ju'icohua'ire da huëoreña, cai saihuëre uijëna, Jesús quë'rona.

56 A'ri dari mañana saina, pai daripëana saina, tsio huë'ñana saina, ju'icohua'ire i sai ma'añana oereña, jujucaijaquë cajë. Jesure ai seteña, më'ë ju'i cana patoni ju'icohua'i co'yajajë cajë. Si'aohua'i i ju'i ca patocohua'i co'yareña.

7

Paire Co'aye Neñe
(Mt 15.1-20)

¹ Jesús quë'rona Fariseo paì cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i tsio dateña, Jerusalénpi daisicohua'ipi.

² Jaje daisicohua'ipi ñajëna, Jesús ye'yacohua'ipi jëña tsoama'pë aë'ë. Jaje tsoama'cohua'ipi aijëna, ñani cue'cuehuë, si'si jëñapi aiñë cajë.

³ Jaohua'i cato ja yë'ta'a ao aima'në jëña tsoajë'ë. Aipë case'ere yo'ocohua'i paë'ë.

⁴ Jaje pa'iohua'ipi ao huero hue'ñapi co'ini ai jëña tsoacohua'i pateña. Cui'ne jaiye yeque yo'ocohua'i pateña, iohua'i aipë yo'oye, ucu duruhuëa tsoaye, quëna ne'ña tsoaye, çaisi saihuë tsoaye, yo'ocohua'i pateña.

⁵ Jaje yo'ocohua'ipi fariseo paì cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi seteña, Jesure ñeje:

“¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'i jëña tsoajë'ë ja yë'ta'a aima'në case'e yo'oma'pë, si'si jëñapi aiñë'ni?”

⁶ Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa jaje mësarü coa cacohua'i pa'ijëna, asaquë co'aji Maija'quëre quëacaiquë Isaías ñeje caquë toyapi:

Icohua'i cato yë'ëre coa yë'opose'e oiyë cayë.

Jaje pa'iquëta'are iohua'i joñoapi yë'ëre oiye pañë.

⁷ Iohua'i yë'ëre señë cajë yo'oye do'i peoye a'ë.

Coa païse'e cuañese'ere ye'yajë yo'o do'ire.

⁸ ¿Me yo'ojë mësarü Maija'quë cuañese'ere yo'oma'pë yequere coa paì cuañese'ere yo'oye'ni?

¿Ucu duruhuëare tsoaye, quëna ne'ña tsoayere cui'ne jaiye jaje pa'ye yequeje yo'oye'ni?"

⁹ Caëña, Jesús yequeje:

“Mësarü aïohua'i case'ere yo'oñu'u cajë Maija'quë cuañese'ere tirona jeoni yo'oyë, mësarü.

¹⁰ Moisés cato capi: ‘Më'ë ja'core cui'ne më ja'quëre de'oye oi sañope cama'ë pa'ijë'ë. Pëca ja'core cui'ne pëca ja'quëre sañope co'aye caquëre cato huani jeoñe pa'iji.’

¹¹ Jaje case'e pa'iquëta'are mësarü caye pa'iji: ‘Ja'quëre cui'ne ja'core cöcayie pañë. Si'aye yë'ë paye Maija'quëna isihuë.’

¹² Jaje mësarü canï cayë, ja'core cui'ne ja'quëre cöcayie peoji, cajë.

¹³ Jaje mësarü yo'ojë Maija'quë cuañese'ere pare jeocoyë, paï case'ere yecohua'ina se ye'yajë. Jaje pa'ye yequeje jaiye yo'oyë, mësarü.”

¹⁴ Tijupë Jesús soini capi, païre:

“Asajë'ë, si'a paï. Coa tayo asama'pë de'huajë'ë.

¹⁵ Si'aye ëmëje'epi se cacaye cato païre co'aye ne ma'ñe a'ë. Sa'nahuë joyopi co'aye etaye a'ë, païre co'aye si'si neñe.

¹⁶ Cajoro pacohua'i sëte asajë'ë.”

¹⁷ Jaje casi jeteyo'je païre jeoni huë'ena Jesús cacasi maca ï ye'yacohua'ipi ja case'ere quëajë'ë cajë seteña.

¹⁸ Sejëna, caëña:

“¿Jaje pa'ito mësarüje asa tï'añe pare? Mësarupi asahuë, si'aye ëmëje'epi cacase'e cato païre co'aye neñe peoji.

¹⁹ Ao cato joyona saiye paï. Coa aï ëtatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiji.

20 Cui'ne paḷ joyopi etaye a'ë, co'aye neñe.

21 Sa'nahuë joyore cayë jaḷropi etaji, si'aye co'aye cuasaye: yecohua'ini nomiohua'ire, ëmëre yo'oye, paḷre huani jeoñe,

22 co'amaña imañe, yecohua'i co'amañare pa ëaye ñaño, si'aye co'ayere yëye, cosojë yo'oye co'ayena sëo measicohua'i pa'iye, yecohua'i payere ëa ñajë pëiño, yequëna co'a coca ca ma'ñere se quëaye, jerepa pa'i a'ë cuasaye, cui'ne yecohua'i pa'i yere cuasacaïma'pë coa joḷa yo'orojaño.

23 Si'aye iye joyo sa'nahuëpi etaji. Jaḷpi paḷre si'si neñe a'ë.”

Yequë Yeja Acopi Jesure Sehuoye

(Mt 15.21-28)

24 Jaḷropi Jesús Tiro cui'ne Sidón yejana saji'i, huë'ena cacani paḷje huesëjaḷjë yë'ëre caquë. Yo'oquëta'are catiye peopi.

25 Ja do'ire tsoe Jesu api asaco, huati quë'io pëca ja'copi i quë'rona dani do're ja'runi secol'ë, huatire eto saocaijë'ë, yë'ë mamacore pa'icore.

26 Jaḷo cato Sirofenicia paḷo paco'ë, yequë yeja aco.

27 Jaje cacona, Jesupi capi, iote:

“Mamajëpi du'ru aḷjaḷjë, co'aji, mamajë aiñere sioni jo'ya yaina isiye.”

28 Caquëna, iopi sehuoña:

“Jaje pa'ijë'ë, Ejaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaijë aḷcohua'i a'ë, mamajë aḷjë ne to ne'ña mañaje.”

29 Cacona, Jesupi caëña:

“De'oyerepa më'ë cayë, tsoe më'ë mamacore huati eta saji'i, señaco saijë'ë, de'oḷi.”

30 Caëna, huë'e ti'ani ñacona, caḷ saihuë uḷcopi mamaco tsoe huatire peocopi de'oye pacoña.

Jesupi Asama'quëre Jujuye

³¹ Jesupî Tiro yejapi etani Sidón yeja sa têtö sani cui'ne Decápolis daripëaje têtö sani Galilea jaira tî'aëña.

³² Jarote pa'ina, asama'quëpi cui'ne hua'hua coca caquëni dareña. Dani pato co'yacaijë'ë, cajë seteña.

³³ Sejëna, Jesupi paî peo te'tena sani moñopi cajorona saquëña. Sa'î copi î moñona tse'seni tsemeñoje papiña.

³⁴ Papiquë ma'tëmona ñaquë ai yë'eni caëña:

“¡Efata!” Jaje cani capi, Hui'yojë'ë.

³⁵ Ja maca tsoe cajoro hui'yopi. Ja maca de'oye coca caquë paquëña.

³⁶ Jaje yo'oni capi, jaohua'ire, yecohua'ire quëama'pë. Jaje caëna, coa jerepa quëareña.

³⁷ Quëarena, de'oyerepa yo'oquë'ni cuasajë careña:

“Si'aye de'oye yo'oji. Yo'oquëna,
asama'cohua'ijë asacohua'i de'oyë,
cama'cohua'ijë cayë.”

8

Jesupi Cuatro Mil Paire Aoñe

(Mt 15.32-39)

¹ Jare ja mu'se jai paî tsi'sireña, tsi'sisicohua'ipi aiñe peoreña. Peojëna, Jesupi î ye'yacohua'ire soini caëña:

² “Teaye paî mañare ñañë, yë'ë ja're tsoe tres mu'seña aiñe peocohua'ipi pa'ijëna.

³ Jaje aima'cohua'ini jëjo saoquë pa'ito jopo ma'ana dahuëra ju'ija'cohua'i pa'ini, yecohua'ipi so'opi daisicohua'ipi pa'iyë.”

4 Caquëna, i ye'yacohua'ipi careña:
 “¿Me iño cato hueroni aõe'ni, pajje peo hue'ña?”

5 Cajëna, Jesupi sequëña:

“¿Je so pan paye'ni, mësarü?”

Seina, careña:

“Siete pan payë.”

6 Cajëna, asani paire cuãñeiña, tayahuëna ja'rujë'ë caquë. Ja maca siete pan ini Maija'quëre de'oji caquë pëpani. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina huahueni isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë.

7 Tsiaya hua'ireje pahuë. Pajëna, Jesupi cui'ne jaohua'ireje yo'oni huahueni i ye'yacohua'ina isina, se aohuë.

8 Si'a pai ani sihuacohua'i paë'ë, siete do'rohuëa nëapi, ani jujase'e.

9 Ja aisicohua'i cato cuatro mil paë'ë. Ja maca Jesupi iohua'ire saiye cani

10 saji'i, i ye'yacohua'i ja're coni yohuëja'a Dalmanuta yejana.

*Pai Yo'o Tì'a Ma'ñere Yo'ojë'ë Cajë Señere
 (Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)*

11 Fariseo paipi dani Jesure sañope careña. Ite neñañu'u cajë seteña, pai yo'o tì'a ma'ñere ma'tëmo ayere ne iñojë'ë cajë.

12 Sejëna, ai ëja yë'eni caëña:

“¿Me neñu'ju iye pai jaje seña'ni pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o iñojë'ë cajë? Care payë, mësarute iñoñeje peoji, te'oreje.”

13 Jaje cani jeoni, cui'naëpi yohuëna aya mëni jaira je te'tena saquëña.

*Fariseo Paí Co'ayere Neñe
(Mt 16.5-12)*

14 Pan huañeyeni saë'ë, aï ja'ñe peocohua'i, coa te'e panpë maca sahuë. Jaose'e yohuë paquëña.

15 Pa'ina, Jesupi iohua'ire cuañeña. De'hua ñajë'ë, fariseo paí o'sa cui'ne Herodes paí o'sana co'me huesëye caquë.

16 Jaje caquëna, ì ye'yacohua'ipi sa'ñe careña: pan peocohua'i datena caji.

17 Jaje cajëna, Jesupi asani caëña, jaohua'ire:
“¿Me yo'ojë pan peoyë, caye'ni? ¿Ja yë'ta'a huesëjë jaje caye? ¿Ai jëa joyore hue'eye, mësarü?”

18 ¿Cui'ne ti ñama'pë pa'iye, cui'ne asama'pë pa'iye, mësarü cajoropi? ¿Yë'ë ja'rë jaiye pan nese'e cuasaye pañe?

19 Mësarupi ñasicohua'ita'a cinco panpi cinco mil paire aose'e: ¿aøjëna, cui'ne je ja'ye nëaë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi sehuoreña:

“Doce do'rohuëa nëapi.”

20 “¿Cui'ne cuatro mil paire siete pan pa'ise'epi aoto je ja'ye nëaë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“Siete do'rohuëa nëapi.”

21 Jaje cajëna, ìpi caëña:

“¿Ja yë'ta'a jaje ñasicohua'ita'a cui'ne huesëcohua'i pa'ijë jaje cuasaye'ni?”

Jesupi Ñama'quëre Jujuye

22 Ja jeteyo'je Betsaidana ti'areña. Ti'asi maca Jesús quë'rona dareña, ñama'quëni jujucaijë'ë cajë.

23 Jaje cajëna, asani ñama'quë jëtëna tseani cajiquë paí daripëpi hue'sena etouña. Copi

ñaco çana neni ina patoquë, sequëña, ¡De'hue ña cuañoquë!

²⁴ Caquëna, ñama'quëpi caëña:

“Ñañë, paire. Ñaquëta'are soquë ñëaje pa'yepi cu'iji.”

²⁵ Jaje caquëna, Jesupi tijupë ñaco çana patoquëna, yureta'a de'oyerepa ñaquë ponëni co'yasiquë paquëña.

²⁶ Ja maca Jesús huë'ena ite jëjo saoquë caëña:

“Pai daripë cacama'ë cui'ne yecohua'irejë quëama'ë pa'ijë'ë.”

Pedropi Jesús Ayere Caye

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Ja jeteyo'je Jesús cui'ne i ye'yacohua'i coní Cesarea cui'ne Filipino yeja pai a'ri darina sateña. Saijëna, ma'ana Jesupi sequëña, i ye'yacohua'ire:

“¿Iqueipi yë'ëre caye'ni, pai?”

²⁸ Caquëna, iohua'ipi careña:

“Yecohua'ipi më'ëre cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ipi cayë, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë api cayë.”

²⁹ Ja maca ipi sequëña, iohua'ire: “¿Mësaruta'a iqueipi caye'ni, yë'ëre?”

Caquëna, Pedropi caëña:

“Më'ë cato huasoquë Cristore pa'ë.”

³⁰ Jaje caëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë.”

Jesupi I Ju'iñere Quëaye

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹ Ja maca ye'ya huëoni ye'yaquë caëña. Pai Mamaquë yë'ë ai yo'oye pa'iji. Aiohua'ipi yë'ëre coeja'cohua'i a'ë. Pai ëjaohua'ijë coeja'cohua'i

a'ë. Cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ijë yë'ëre coeja'cohua'i a'ë. Jaje coejë yë'ëre huani jëoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jëosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë.

³² Iye tiñarepa quëaëña. Quëaquëna, Pedro ite tirona sani caëña. Jaje yo'oto co'aji. Iye cama'ë pa'ijë'ë, ca huëoëña.

³³ Jaje caquëna, Jesús co'ye ponëni i ye'yacohua'ire ñaëña. Ñani Pedrore tutu caëña:

“Huati ëjaë saijë'ë. Iño pa'ima'ë. Më'ë cato Diusu cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa pa'i cuasayere cuasaquë a'ë.”

³⁴ Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire cui'ne paire soini caëña:

“Yë'ëni tuñu'u cani co'ye de'oye pa'iyere huanëyejë'ë. Jaje yo'oni më'ëre queja'core hue'oni tuijë'ë, yë'ëre.

³⁵ Jaje pa'ina, i pa'iyë jëasi'i caquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire cui'ne yë'ë coca do'ire i pa'iyë nejosiquëpi pa'iyë ti'aja'quë api.

³⁶ Jaje pa'ina, iquere cocaiquë'ni, paipi si'aye iye yeja co'amaña ti'asicohua'ipi johua'i joyore coa nejoto?

³⁷ Joyore nejosiquë pani yecore ti'añe peoji.

³⁸ Yë'ëni cui'ne yë'ë cocare huajëya'ye quëama'quëpi cajë paini ca'rajë pa'sicohua'ire, yë'ë Pa'i Mamaquëpi cui'ne huajëya'ye quëama'quëpi caquë coeja'quë a'ë, yë'ë ja'quë de'o tuture papi cui'ne i huiñaohua'i ja're dai maca.”

9

¹ Cui'ne Jesús ca'quëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Mësaru acohua'i iye maca pa'icohua'i ju'ima'pë pa'ija'cohua'i a'ë, ma'tëmo te'te ñama'pë pani.”

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e
(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

² Seis mu'seña tëto saisi maca Jesupi Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre sai saëña, ai cutihuëna. J̄arona i ju'i ca cui'ne i tsia tiñe pa'i ponëña.

³ Miacorepa iye yeja caña joja ti'añe peoji, j̄are coa sësë p̄e, poja'iyeye poja'ico ponëoña, i ju'i ca ye'hue pa'iorepa.

⁴ J̄a maca ñareña, Elíasre cui'ne Moisésre Jesús j̄a're nēcajë cocare cajëna.

⁵ J̄a maca Pedropi Jesure caëña:

“Ye'yaquë, ¿de'oyerepa iño pa'iyeni, mai? Toaso a'ri huëña neñu'u. Më'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e neñu'u.”

⁶ J̄aje Pedro cani ti cuasama'ë capi, tsoe quëquë huesë sitopi. Si'ahua'i i ye'yacohua'i cato quëquë huesësicohua'i pateña.

⁷ J̄a maca ma'tëmopi sirio iohua'i quë'rona nēca mequëna, asajëna, yë'ose'e p̄isiña:

“Iquë cato yë'ë mamaquë api. Ini ai sihuaquë pa'iyë. I cayere asajë'ë.”

⁸ J̄a jeteyo'je coa Jesuse'e te'i paquëña.

⁹ Ai cutihuëpi cajequë Jesús i ye'yacohua'ire caëña, yecohua'ire mësaru ñase'e quëama'pë, yë'ë ju'isiquëpi huëisi maca quëajë'ë, caëña.

¹⁰ J̄aje caëna, iohua'ise'e yahue de'huase'ere pareña. J̄aje pajë coa sa'ñe seteña, iquere caëni, ju'isiquëpi huëisi maca quëajë'ë caquë.

¹¹ J̄aje pa'ina, Jesure seteña:

“¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i Elíaspi du'ru daiye pa'iji, caye'ni?”

12 Cajëna, ìpi sehuouña:

“Nuñerepa du'ru daija'quë api. Dani si'aye ne de'huaja'quë api. Cui'ne ¿me caquë'ni, toyase'e yë'ë Pai Mamaquë aye? Ai yo'oja'quë api. Cui'ne pajje ìte coeja'cohua'i a'ë, caji.

13 Jaje pa'iquëta'are yë'ë cayë tsoe Elías daji'i. Ìni pai ìohua'i yëyeje yo'ohuë, toyase'e cayeje pa'ye.”

Huatire Jesús Etose'e

(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

14 Jeteyo'je co'ireña, ì ye'yacohua'i pa'i hue'ñana. Dani jai pai pa'ijëna, ñareña. Ñajëna, cui'ne ì ye'yacohua'i ja're conì sañope cajë pateña, cuañese'e ye'yacohua'ipi.

15 Jaje cacohua'ipi Jesure ñani se jeoni huë'huëni pëpareña, de'oquëre pa'ni cuasajë.

16 Ja maca Jesupi ìohua'ire sequëña:

“¿Iquere sa'ñe yo'ojë care'ni, jaohua'i ja're?”

17 Seina, ìohua'i ja're pa'isiquëpi sehuouña:

“Ye'yaquë yë'ëpi dahuë, huati quë'ini, yë'ë ma-maquëre cama'quëni më'ëni ña cuañosi'i caquë.

18 Huatipi ìte de'oye pa'ina, ne taoquë yo'oji. Yo'oquëna, siri yë'opoja'a mëaquë cui'ne cuji qui'coquë yo'oji. Jaje yo'oquë tutu peoquë de'o huesëji. Më'ë ye'yacohua'ire eto saocaijë'ë, caquë seni jujahuë, ne tì'añe peojëna.”

19 Caquëna, Jesupi caëña:

“¿Maija'quëpi necaiquë api cuasama'cohua'i! ¿Mësarü ja're yë'ë tsoe aquëpi pa'iyë? ¿Je ja'ye tsoerepa mësarute quëcoquë cöcai pa'ija'quë a'ni, jaje huesëto? Dajë'ë, tsihua'ëre.” 2

20 Caëna, darena, huatipi Jesure ñani, hue'hue dahuë nequëna, sa tani tearojani siri yë'opoja'a etoquë yo'ouña.

21 Jaje yo'oquëna, ñani Jesús caëña, pëca ja'quëre:
 “¿Je ja'ye tsoe jaje yo'oquë pa'iquë'ni?”

Caquëna, pëca ja'quëpi caëña:

“Tsihua'ë pa'inë aquë api.

22 Yequere toana, tsiayana huani jeosi'i, caquë yo'oquë api, jaiye. Jaje pa'ina, më'ëpi yëquëre oi cöcaijë'ë, de'hue.”

23 Caquëna, Jesupi caëña:

“Më'ëpi neñe pa'iji, cuasaquë pa'ito neñe pa'iji, si'aye.”

24 Caquëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi cuiña:

“Neñe pa'iji, cuasayë. Cöcaijë'ë, ai jerepa jaje cuasa ja'ñere.”

25 Ai jerepa jai pa'i tsi'si daijëna, ñani huatire caëña:

“Huati asama'quë cui'ne cama'quë, yë'ëpi më'ëre cayë, etajë'ë. Iquë tsihua'ëre jëoni sani cui'naëni cacaye pajë'ë.”

26 Caquëna, huatipi cuini yeque hue'hue dahuë se ne cöña. Neni ju'ise'eje pa'ire jëoni saquëña. Jare ñani yecohua'i ju'isiquë pa'iji, careña.

27 Jaje cajëna, Jesupi ite jëtëna tseani naë huëo nëcöña.

28 Ja maca Jesús huë'ena cacaëna, i ye'yacohua'ipi seteña:

“¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pare'ni?”

29 Cajëna, Jesupi caëña:

“Ñeje pa'i huatire cato coa aima'pë cui'ne Maija'quëre señepi eto saoye pa'iji.”

*Tijupë Jesús Capi, I Ju'iñe Ayere
(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)*

³⁰ Jaropi saiĵe Galileaja'a tĕto sateña. Paije huesĵĕna, sasi'i cuasaĕña, Jesús.

³¹ Ja mu'se cato Jesús ĭ ye'yacohua'ini quĕaquĕ cuquĕña. Yĕ'ĕ Pai Mamaquĕ cato tĕa cuāñosiquĕ pa'ija'quĕ a'ĕ. Jaohua'ipi huani jeoja'cohua'i a'ĕ caĕña. Cui'ne caĕña, toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquĕpi huĕija'quĕ a'ĕ.

³² Jaje quĕaquĕna, ĭ ye'yacohua'i asa tĭ'añe pareña. Pajĕta'a seni asaye pareña, ca'rajĕ.

*Nepi Jerepa Do'i Pa'iquĕ
(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)*

³³ Capernaum daripĕna tĭ'ani hu'ere pa'i maca Jesupi sequĕña:

“¿Iquere mĕsarū ma'a daini sa'ñe yo'ojĕ care'ni?”

³⁴ Caquĕna, sehuoma'pĕ pateña. Nepi jerepa pa'i pa'ija'quĕ a'ni, cajĕ sa'ñe yo'ojĕ casicohua'ipi ma'a dai maca.

³⁵ Pajĕna, ja'rūni ñu'i doce ĭ ye'yacohua'ire caĕña:

“Si'aohua'ire tĕto saisiquĕ pasi'i, cani si'aye yecohua'ire necaiquĕ jo'yaĕ pa'iye pa'iji.”

³⁶ Jaje ca tĕjini tĕhua'ĕre jopore pana nĕconi, su'cuani caĕña, jaohua'ire:

³⁷ “Yĕ'ĕjĕ pa'ire cuasajĕ tĕhua'ĕre de'oye yo'ocaini yĕ'ĕni yo'oye pa'iji. Yĕ'ĕre de'oye yo'oquĕ cato yĕ'ĕse'ere de'oye yo'oye peoji, cui'ne yĕ'ĕre jĕjo daosiquĕreĵĕ de'oye yo'ocaiye pa'iji.”

Maire Sañope Yo'oma'quë Pani Maire Coçaiquë Api

(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

³⁸ Ja maca Juanpi caëña:

“Ye'yaquë, yëquë ñahuë, më'ë mamipi caquë huatire eto saoquëre. Ñani yo'oma'ë cajë ësehuë, mai ja're conì cu'ima'quëpi yo'oquëna.”

³⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

“Ësema'pë pa'ijë'ë, yë'ë mamipi cajë pai yo'o tì'a ma'ñe yo'ocohua'ire. Jaohua'i cato yë'ëre sañope cama'cohua'i a'ë.

⁴⁰ Maire sañope yo'oma'quë cato mai te'tere pa'iji.

⁴¹ Mësaruni yecohua'ipi yë'ë do'ipi cajë oco mañare ocuacohua'i pani de'huacaisi co'amaña paja'cohua'i a'ë, mësarù Cristo acohua'ini de'oye yo'osi do'ire.

Co'aye Yo'oyena Taiñe

(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴² Tayo yo'oyena ne taoquëre cato, quëna pëpi ñaje tēcana sëani jai tsiayana jeo dëo'ñe pa'i api, a'ricohua'ipi yë'ëre cuasacohua'ire co'a de'huaquëre.

⁴³ Jajë pa'ina, cayë më'ë jëtëpi tayo yo'oyena saco pa'ito tëto tējajë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana peo tupëpi cacato toa yejana saiye peoye,

⁴⁴ pecojë ju'ima'tona cui'ne toajë yayama'tona.

⁴⁵ Më'ë nēcayopi tayo yo'oyena saco pa'ito tëto tējajë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana peo tupëpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya nēcãñoa hue'equëpi toa yejana saito.

46 Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona.

47 Panita'a mē'ē ñacoapi tayo yo'oyena sacco pa'ito dutani jeocojē'ē. Ai jerepa de'oji, Diusu cuañe te'tena te'e ñacoa hue'equēpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya ñacoa hue'equēpi toa yejana saito.

48 Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona.

49 Si'ahua'i toapi ne de'huasicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē, cui'ne si'aye Maija'quē coa isiye cato asipi, ne de'huase'e pasipi.

50 Asipi io sēñere carajaisico pani co'aji, hua'i saraye. Jaje pa'ina, cayē: Mēsaru sai ja'ñere ne huesoma'pē pa'ijē'ē, pai ja're sañope yo'oma'pē jo'cua de'oye pa'ijē'ē.”

10

Jesús Ye'yase'e Nomiore Jeocoye Ayere

(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

1 Ye'ya tējini Capernaum sani Jordán ña oca te'tena saquēña, Judea yejana. Jaronā jai pai tsi'sireña, i pa'i hue'ñana. Tsi'sireña, ye'yaēña, i ye'yaye sēte.

2 Fariseo paipi neñañu'u cajē seteña, ñeje:

“¿Nějore jeoñe deoquē?”

3 Cajēna, ipi sehuouña:

“¿Moisés me cuañei'ni, mēsarute?”

4 Caquēna, careña:

“Moiséspi cuañepi pai ējaēpi nejore jeoco toya ja'o necaquēna, jeocoye pa'iji.”

5 Cajēna, Jesupi caēña:

“Ja cato Moisés cuañepi mäsaru joyopi de'oye cuasama' do'ire.

⁶ Ja'a Maija'quë si'aye yeja pa'iye de'hua maca ëmëre cui'ne nomiore de'huapi.

⁷ Ja do'ire huejani pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jeoni nëjona tsioni pa'iye pa'iji.

⁸ Ja maca caya hua'i pa'iye pañë. Coa te'ije pa'iohua'i pa'iyë.

⁹ Ja do'ire nëjore jeoñe co'aji, Maija'quë de'oye ñacai tsiose'ere.”

¹⁰ Huë'ena co'isi maca i ye'yacohua'ipi Jesure cui'nare seni coreña, nuñerepa asañu'u cajë.

¹¹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Nëjore jeoconi yecore huejaquë pani yeconi nomiore yo'oji, co'aye nëjore paquëta'a.

¹² Nomiopì ëjëre jeocosicopi yequëre huejaco pani ëmëre yo'oco, ëjëre pacota'a, jaöje co'aye yo'oco.”

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaiye

(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³ Jesús quë'rona tsire dareña, ipi papicaija'quë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi tsire daco-hua'ire dama'pë Jesús quë'ro cajë ësereña.

¹⁴ Jaje ësejëna, Jesupi ñani pëi caëña, jaohua'ire:

“Coa ñajë'ë, tsire johua'ise'e daijajë, ësema'pë. Ma'tëmo cato jaohua'ije pa'iohua'i tsecoa.

¹⁵ Nuñerepa cayë, mësarute. Maija'quë cuañe te'te cacaye peoji, tsije pa'iohua'i pa'iye pani.”

¹⁶ Cani tsire su'cuani siopëna jëñapi patoquë de'oye pa'ijë'ë, cacaquëña.

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e

(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

17 Jaje yo'o tējini Jesús saina, te'i huè'huè tome dani do're ja'runi caëña:

“De'o ye'yaquë, ¿me neja'quë a'ni, ti pa'iyere ti'asi'i cani?”

18 Caquëna, Jesupi caëña:

“¿Me yo'oquë yè'ëre de'oquë caquë'ni? Peoji, de'oquë. Coa Maija'quëse'e de'oquë pa'iji.

19 Maija'quë cuañese'e mè'ëpi asayë, paire huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Yequë paconi yo'oma'ë pa'ijë'ë. Co'amaña ñama'ë pa'ijë'ë. Cosoma'ë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Mè'ë ja'quëre cui'ne mè'ë ja'core de'oye oi necaijë'ë, co'aye cama'ë.”

20 Caquëna, Jesure ipi caëña:

“Ye'yaquë, yè'ë cato tsihua'ë pa'inëna, iye cuañese'e asani si'a mu'seña de'oye sehuohuë.”

21 Caquëna, Jesupi ite oi ñani caëña:

“Ja yè'ta'a te'o carapi. Sani si'aye mè'ë co'amaña isijë'ë. Isini ja curire peocohua'ina coa isijë'ë. Jaje yo'oni ma'tëmona jaiye paja'quë, isi tējini daijë'ë, yè'ë ja're conì.”

22 Jaje caquëna, posëpi oi saquëña, jaiye co'amaña paquë sète.

23 Saquëna, Jesús ñani ite ye'yacohua'ire caëña:

“Jaiye co'amaña pacohua'ire ma'tëmo ma'a cacaye ai jëaji.”

24 Caquëna, ite ye'yacohua'ipi ai cuasareña. Cuasajëna, Jesupi ca couña:

“Huau dohuë, curiquëpi si'aye ti'añë cuasacohua'i ma'tëmo ma'a cacaye peoji.

25 Ti'añë paji, camellore miu ñaca cojeja'a jua etojaiñë. Jaje pa'ina, jaiye co'amaña paquëre cato ai jerepa jëaji.”

²⁶ Jaje caquëna, asani ai cuasa co'me huesësicohua'i pa'ijë seteña:

“Jaje pa'ito ¿nepi huaso cuañosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ni?”

²⁷ Sejëna, Jesupi jaohua'ire ñani caëña:

“Paï cato ne t̄i'añe peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato ne t̄i'añe pa'iji. Maija'quëre cato si'aye ne t̄i'añese'e pa'iji.”

²⁸ Caquëna, Pedropi caëña:

“Ëjaë, yëquë co'amaña si'aye jëoni më'ëre tuë'ë.”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Huë'ere, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'quëre, ja'core, nëjore, mamajëre, yejaña yë'ë do'ire cui'ne huaso coca do'ire jëosicohua'i pani,

³⁰ iye yejana cien jerepa paja'cohua'i, huë'e, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'core, mamajëre, yejaña paja'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ipi josa yo'oye cui'ne ma'tëmona ti pa'iyere t̄i'aja'cohua'i a'ë.

³¹ Jaje pa'iquëta'are yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'jere, pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jere pa'isicohua'ipi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

*Jesupi I Ju'i Ja'ñere Quëaye
(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)*

³² Jesupi du'ru saina, i ye'yacohua'ipi jeteyo'je saë'ë, Jerusalénna tumaquëna. Saijëta'a merepa yo'oye pa'ija'coa'ni cuasajë quëquë huesësicohua'ipi saë'ë. Saijëna, ja maca Jesupi iohua'ise'ere soini ite yo'o ja'ñere,

³³ ñeje caëña:

“Ñañë, mai Jerusalénna saiye. J̄arona P̄ai Mamaquëre Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ina tseani isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi yequë paina se isija'cohua'i a'ë, huani jeoja'quëre.

³⁴ Isirena, jaohua'ipi yë'ëre cue'cuejë copi tse'seja'cohua'i a'ë. Jeteyo'je yë'ëre huani jeoja'cohua'i a'ë. Huani jeorena, toaso mu'seña tasiquëpi huajëquë huëija'quë a'ë, yë'ë.”

Jacobo Cui'ne Juan Sese'e
(Mt 20.20-28)

³⁵ Ja maca Zebedeo mamajëpi Jacobo cui'ne Juan Jesús quëno macana dani seteña:

“Ye'yaquë, yëquëre necaijë'ë.”

³⁶ Cajëna caëña:

“¿Iquere necaiye'ni?”

³⁷ Caquëna, jaohua'ipi careña:

“Më'ë cuañe te'te de'o hue'ñare pana ëjaërepa de'oni ja'ru maca yëquëre më'ë ëja te'tena te'ire cui'ne më'ë ari te'tena te'ire ñojë'ë.”

³⁸ Sejëna, Jesupi caëña:

“Mësarü huesëjë coa señë. ¿De'hue mësarü yë'ë sëje cono ucu t̄i'añe panita'a de'hue mësarü yë'ë do cuañoñeje pa'ye pa'ito tëto sani t̄i'añe? Yë'ë cato ai yo'oja'quë a'ë.”

³⁹ Caquëna, sehuoreña, ìte:

“Yëquëje yo'o t̄i'aja'cohua'i a'ë.”

Cajëna, Jesús jaohua'ire caëña:

“J̄aje pa'ire paji. Yë'ë ai yo'ose'eje mësarüje ai yo'oja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ë do cuaño'se'je pa'ye mësarüje do cuañoja'cohua'i a'ë.

40 Yë'ë ëja të'huina cui'ne yë'ë ari të'huina ñu'iñe isiye peoji. Ja cato Maija'quëpi isi ja'ñe a'ë, i caquë ne de'huasicohua'ina.”

41 Jare asani diez, i ye'yacohua'ipi Juanre cui'ne Jacobore sañope pëti huëoreña.

42 Jaje sa'ñe pëijëna, Jesupi jaohua'ire soini caëña:

“Iye yeja cuañe ëjaohua'i cato si'aye ëjaohua'irepa de'ocohua'i a'ë. Cui'ne iohua'i meñe acohua'ipi ëjaohua'ire pa'ë, cuasajë iohua'ini ca'rajëna, pa'licohua'i a'ë.

43 Mësaru cato yeque yo'oye pa'iji. Pai ëjaë pasi'i, cani yecohua'ini necaiquë pa'iye pa'iji.

44 Cui'ne ai jerepa du'ru aquë pasi'i cani si'aohua'ire necaiquëpi jo'yaë pa'ijë'ë.

45 Yë'ë Pai Mamaquë daima'ë paë'ë, paipi necaijajë caquë. Yë'ëpi paini necasi'i caquë daë'ë. Yë'ë ju'i do'ipi si'aohua'ire huasoyere caquë daë'ë.”

Bartimeore Ñama'quëre Jujuse'e

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

46 Jericó daripëna ti'asicohua'ipi iti daripëpi etareña, Jesús cui'ne i ye'yacohua'i cui'ne jai pai çoni. Jaro eta huë'ñare Bartimeo ñama'quëpi da saicohua'ini curiquë sei ñuquëña, Timeo mamaquëpi.

47 Ñu'iquëpi Jesús Nazaret aquëpi daiji asani cui huëouña:

“iJesús David mamaquë, yë'ë macare çocaijë'ë! iAi yo'oyë!”

48 Caquëna, paipi pëijë ite careña:

“Cama'ë pa'ijë'ë.”

Cajëna, ai jerepa tutu ca çouña:

“¡David mamaquë yë'ère oi necaijë'è! ¡Ai yo'oyè!”

49 Caquëna, asani Jesupi caëña:

“Daijë'è cajë'è, ìte.”

Caëna, ñama'quëre careña:

“Ai pequë maca huëni saijë'è, ì quë'rona. Më'ère soiji, ìpi.”

50 Carena, esa ì ëmëje'e ju'icore se dutani Jesús quë'rona saquëña, tsoe nëiñe peoyerepa.

51 Jesús quë'rona saquëna, caëña, ìte:

“¿Me necaiyete yëquë'ni, më'è?”

Caquëna, ñama'quëpi caëña, ìte:

“Ëjaë, yë'è de'oye ñañere yëyë.”

52 Caquëna, Jesupi ìte caëña:

“De'oji, de'hue jujuquë api cuasato jujucasi'i, më'ère.”

Ca macarepa sëtani ñaëña. Ñani Jesús ja're saquëña.

11

Jesús Jerusalén Cacase'e

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

1 Jerusalén ja'ye macana tì'ani Olivos cùtihuë je'ñerepa daripëa Betfagé cui'ne Betania daripëare pa'i Jesupi cayaohua'ire ì ye'yacohua'ire jëjo saouña.

2 Ñeje caquë:

“Je te'te a'ri daripëna sani tì'a maca mësarü ñaja'cohua'i a'ë, burro posëre papi paireje hue'ema'quëni, sëasiquëni. Nëina, joyeni dajë'è.

3 ¿Yecohua'ipi me neñu'ju saye'ni? cacohua'i pa'ito cajë'è: “Ëjaëpi cusi'i caquëna, sayë. Cuni tëjini jëo daija'cohua'i a'ë, cajë'è.”

4 Caëna, sani burrore t̄i'areña, ma'are s̄easiquëpi hue'sere nëina, caca sa'ro yë'quë macare. Ñani ìte joyereña.

5 Joyejëna, ìti maca pa'icohua'ipi careña:

“¿Me neja'quëni burrore saye'ni?”

6 Cajëna, Jesús case'eje careña. Cajëna, de'oji. Sajë'ë, careña.

7 Carena, Jesús quë'rona burrore dareña. Dani ìohua'i cañapi burro jetena jajereña.

8 Mëni ja'runa jai paì ìohua'i cañapi, ì sai ma'ana jaje oereña. Yecohua'ipi jaiye ja'o t̄ëteni da oereña, ì sai ma'ana.

9 Du'ru saicohua'ipi cui'ne jeteyo'je saicohua'ipi sihuajë cuireña:

“De'oquërepa daiji, Maija'quë jëjo daoquë.

10 Ì cuañe maca jerepa de'oye pasio. Mai ñecuë David maca cuañe maca pa'ise'eje Maija'quë ai de'oji.”

11 Jerusalénna cacani Maija'quë huë'ena sani cacani si'a huë'e ñani na'i huesëquëna, Betania quë'rona ì doce ye'yacohua'i ja're conì saquëña.

*Jesupi Higuera Soquë Yëre Pui Case'e
(Mt 21.18-19)*

12 Ñatasi mu'se Betaniapi saijëna, Jesure aì ëaëña.

13 Aì ëaquëna, so'opi señaquë, higuera soquë yëpi ja'o quëi ñëpi nëcaña. Nëcacona, ìti ca pa'ima'quë caquë saquëña. Sani ñaquëna, coa ja'ose'e paquëña, ìti quëima'a t̄ëcahuë sète.

14 Pa'ina, Jesús ìti ñëre caëña:

“Yureta'a paì ocueye peosipi, më'ë quëise'e.”

Jaje caquëna, ì ye'yacohua'ipi asareña.

Jesupi Maija'quë Huë'ena Tsoa Tose'e
(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

15 Ja jeteyo'je Jerusalén tì'ani, Jesús Maija'quë huë'ena cacani co'amaña huerojë cui'ne co'amaña isicohua'ire eto saña. Curiquë cambia mesaña jè'je taño sauña. Cui'ne su'tere isicohua'i ñu'i sai jè'je taño sauña.

16 Maija'quë huë'ena co'amañare saye ëseiña.

17 Ëseni ye'yaquë caëña:

“Toya pëpë caji: ‘Yë'ë huë'e cato si'a pai Maija'quëre se huë'e hue'yoye pa'iji.’ Jaje pa'iquëta'are mësarü cato co'amaña ñacohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

18 Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi Jesure huani jeõñere careña: ¿Me huani jeoja'cohua'i a'ni? cajë. Yecohua'i cato airepa de'oye ye'yaquë'ni cuasareña. Ja do'ire ëjaohua'ipi Jesure ca'rajë huani jeõñere careña.

19 Ñami de'oquëna, Jesús pai daripëpi tirona saquëña.

Higuera Soquë Yë Cuënese'e
(Mt 21.20-22)

20 Ñatasi mu'se nea hue'ña saijë ñajëna, higuera soquë yë tsoe sucua mañaque cuëne huesësicopi pa'iona, ñareña.

21 Ñani ja maca Pedro, Jesús case'ere cuasa ñajani caëña, ite:

“Ye'yaquë ñajë'ë, më'ë casi ñëre, tsoe cuëne huesëstico pa'ico.”

22 Caquëna, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña:

“Nequëre papi cuasajë'ë, Maija'quëre.

23 Nuñerepa cayë, mësarute. Iye cutihuëre tsi-ayana jëjo saoye yëni Maija'quëre nequë api cuasani seto neñe pa'iji.

24 Nuñerepa cayë, Maija'quëre seni isija'quë api cuasato isiye pa'iji.

25 Maija'quëre se maca yequere sañope yo'oye pacohua'i pa'ini sai de'huacaijët'ë, Maija'quë ma'tëmo aquëpi mësaru co'aye tayo yo'ose'e sai de'huacaija'quëre.

26 Jaje pa'iquëta'are mësarupi sai de'huacaima'cohua'i pa'ito mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaru tayose'e sai de'huacaiye pasipi.”

*Jesús Cuañeñerepa Pa'iyë
(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)*

27 Ja maca Jerusalénna co'ireña. Co'ini Jesús Maija'quë huë'aja'a cu'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aiohua'ipi Jesús quë'rona dani

28 ite seteña:

“¿Ique cuañeñepi iye mël'ë yo'oquë'ni? ¿Nepi mël'ëre cuañequë ëjaëre carena, yo'oquë'ni?”

29 Cajëna, Jesupi caëña:

“Yël'ëje mësarute sesi'ite'ore. Mësarupi yël'ë señere sehuorena, yël'ëje quëasi'i, yël'ëre cuañequëre jëjo daoquëre.

30 ¿Nepi Juan iti doquëre jëjo daore'ni, Maija'quë panita'a pai? Mësarupi sehuojë'ë.”

31 Jaje caëna, sa'ñe careña, ñeje:

“Maipi Diusu jëjo daosiquë pa'iji cato ipi sehuosipi ‘¿Jaje pa'iquëta'are mësaru me yo'ojë ite care pajì cajë asaye pare'ni?’

³² Cui'ne paipi cuañesiquë pa'iji cayeje pañu'u.”
Si'a paí Juanre Maija'quë cocare quëaquë paji'i,
cuasa do'ire ca'rajë.

³³ Jaje cani Jesure careña:

“Huesëyë.”

Cajëna, Jesupi caëña:

“Cui'ne yë'ëje, yë'ë cuañe tutu quëaye pañë.”

12

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye
(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Ja maca Jesús paí yo'oyeje pa'ye caquë
quëaëña, ñeje:

“Paji'i, te'i paí yeja paquë. Jaje pa'ipi tapi,
cuiya'i. Tani tu'rihuë tēhuopi. Cui'ne cuiya'i suni
de'huaja'toje nepi. Cui'ne cuiya'i tsio ëmë huë'epi
tuijë si'a tsio ñaja'core nepi.

Jaje si'aye ne tējini co'amaña necaicohua'ini isi
nëoni saji'i.

² Tëaye ti'asi maca i jo'yare jëjo daopi, co'amaña
necaicohua'i quë'rona ite cajë necaise'e pa'iji,
caquë.

³ Jaje jëjo daosiquëta'are co'amaña necohua'ipi
tseani si'seni isima'pë jëjo saohuë.

⁴ Jaje yo'orena, iti tse aquëpi yequëre jëjo saopi.
Jëjo saouna, jaëreje quëna pëapi jeahuë. Cui'ne
siopëje a'si quë'ire tea ju'ijë yo'oni jëjo saohuë.

⁵ Jaje yo'oruje iti tse aquë ja yë'ta'api yequëre jëjo
sao copi. Jëjo saosiquëni jaëni coa huani jeohuë.

⁶ Jëjo saoquë pequë yureta'a i mamaquëre pani
jëjo saopi, yë'ë mamaquëre cato yo'oye peoji
caquë.

7 Jaje caquë jëjo saosiquëta'are co'amaña necohua'ipi ñani 'iquëpi si'a co'amaña paja'quë api huani jëoni maipi ìti tse acohua'i neñu'u,' cani huani jeohuë.

8 Jaje yo'oni tseani huani jëoni ì capë hue'sena jëocohuë.”

9 Jaje quëa tëjini Jesús sequëña:

“¿Me yo'oja'quë a'ni, ìti yeja aquë?” Cani caëña, ìti yeja aquë cato dani, huani jëaja'quë api, co'amaña necohua'ire. Huani jëoni yecohua'ina isija'quë api.

10 ¿Ñama'cohua'i a'ni toya pëpë caye? Ñeje caji: Quëna pëa huë'e necohua'i yo'o jujani jëocosi quëna pëpi yure cato huë'ehuërepa ùi quëna pë de'oye ìti quëco pacorepa.

11 Iye cato ëjaëpi jaje yo'opi. Jaje yo'ose'ere de'oyerepa yo'o u'ni cajë ñañë, mai.

12 Casi maca Jesure tseañu'u cajë yo'oreña. Jesupi yo'ose'eje pa'ye caquë johua'i yo'oyere caëna, asani pëijë yo'oreña. Jaje yo'ojëta'a tseañe pareña, paini ca'rajë. Jaje pa'ina, yo'oma'pë pateña.

Jesure Sese'e Pa'i Do'i Saiñere

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

13 Jajeteyo'je Jesús quë'rona fariseo acohua'ire cui'ne Herodes acohua'ire jëjo daoreña, jaohua'ipi ìte neñajajë cajë.

14 Jaje daisicohua'ipi Jesure careña:

“Ye'yaquë, yëquë asayë, më'ë nuñerepa caquëpi pa'iye, pai cayere asama'quëpi nuñerepa Maija'quë cocare caquëpi paire si'aohua'ire si'a yë'quë maca caquëpi pa'iye. Jaje pa'ina, ¿de'oquë

pa'i do'ire romano pa'i ëjaëna saiñe, panita'a pañe?"

15 Cajëna, Jesupi tsoe ìohua'i coa caye asani caëña:

“¿Me neñu'ju yë'ëre cosojë neñañu'u cajë caye'ni? Dajë'ë, curiquë të'quire ñaja'core.”

16 Darena, Jesús ñani sequeña:

“¿Ne tsia'ni ico? ¿Cui'ne, ne mamire toyasi-coa'ni?”

Caquëna, sehuoreña:

“Romano pa'i ëjaë mamipi toyasicoa.”

17 Cajëna, Jesupi caëña:

“I tseco pa'ito ìna ìsijë'ë. Maija'quë tseco pa'ito Maija'quëna ìsijë'ë.”

Jaje sehuouna, airepa de'oyerepa caë'ni, cuasareña.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe.

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

18 Jesure ñañu'u cajë dateña, saduceo pa'i aco-hua'ipi. Jaohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'i pateña. Jaohua'ipi careña, ñeje:

19 “Ye'yaquë, Moiséspi yëquëre toyani jeoca'aji'i, maja'yëpi huejani mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire.

20 Te'ipi siete mamajë ëmëohua'ire paëña. Paquëna, jaohua'i aquë maja'yëpi huejani mamajëre peoquë juji'i.

21 Juquëna, yo'jeipi hua'jeore huejapi. Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, yo'jeipi huejani cui'ne yo'opi.

22 Jare jajese'e si'a tsëcapë hua'jeore huejajë juju sahuë, si'aohua'i mamajëre peocohua'i. Ja jeteyo'je ioje juco'ë.

23 ¿Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ne nëjo pa'ija'coa'ni, te'oni siete pairepa huejasico?"

24 Cajëna, Jesupi sehuouña:

“Mësarü coa tayo huesëjë cayë, Maija'quë tuturepa cui'ne Maija'quë toya pëpë ñama' do'ire.

25 Ju'isicohua'ipi huëisicohua'i cato huejaye peoji. Mamajëre isiye peoji. Ma'tëmo huiñaohua'ijë pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

26 ¿Ju'isicohua'i huëiye ayere, toyase'e mësarü ñama'cohua'i a'ni, Moisés toyase'e jaropi caji, Maija'quë a'ri soquë yëpi toaje pa'io tsë'isicopi case'ere? ‘Yë'ë cato Abraham Diusu a'ë, Isaac Diusu a'ë, cui'ne Jacobo Diusu a'ë.’

27 Diusu cato ju'isicohua'i Diusu peoji, huajëcohua'i Diusupi. Jaje pa'iquëta'are mësarü coa tayo huesëni yo'ojë cayë.”

Si'a Cuañese'e Jerepa Pa'ye (Mt 22.34-40)

28 Sa'ñe yo'ojë cajëna, Jesupi si'aye tayoma'ë sehuoquëna, asasiquëpi cuañese'e ye'yaquëpi titani sequëña:

“¿Jeco a'ni, du'ru macarepa huëo maca cuañesico jerepa pa'io?"

29 Caquëna, Jesupi caëña:

“Du'ru macarepa cuañese'e si'aye jerepa pa'io cato caji: Israel pai asajë'ë, mai Ejaë Diusure. Jaëse'e te'i pa'iji.

³⁰ Oijë'ë, Ējaë Diusure si'a mē'ë yēyepi, si'a mē'ë joyopi, si'a mē'ë cuasayepi cui'ne si'a mē'ë tutupi. Jaje caji, cuañese'e du'ru macarepa aye si'aye jerepa pa'ye.

³¹ Cayaye acojē jare cui'ne pa'io. Jaopi caji ñeje: 'Oijë'ë, mē'ë quēno maca pa'iquēre mē'ēja'a co'ye oiyējē pa'ye.' Yeque jerepa pa'ye peoji."

³² Jaje sehuouna, cuañese'e ye'yaquēpi caēña:

"De'oyerepa cahuē, mē'ë ye'yaquē. Peore paji, yequē Diusu. Te'i pa'iji, Diusu. Nuñerepa cahuē, mē'ë.

³³ Jaje pa'ina, Maija'quēre si'a mē yēye oiyepi si'aye mē asaye oiyepi cui'ne si'a joyo oiyepi cui'ne si'a tutu oiyepi, cui'ne mai quēno maca pa'iquēre co'ye oiyējē pa'yepi, ja oiyepi jerepa pa'ye a'ë, Maija'quēre isiye, cui'ne ēojē seña jerepa."

³⁴ Si'aye nuñerepa caquēna, Jesupi ñani caēña:

"Mē'ëre Maija'quē cuañe te'te so'ore pa'iye paji."

Jaje caēna, asani yecohua'ijē ite seni coñe pareña, si'aye asaquē api cajē.

Ne Mamaquē A'ni, Cristo

(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

³⁵ Maija'quē huē'ena ye'yaquē Jesús caēña:

"¿Me yo'ojē cuañese'e ye'yacohua'i Cristo cato David mamaquē api caye'ni?"

³⁶ David jare ipi capi. Maija'quē joyopi quēaquēna, ñeje capi:

Ējaēpi capi, yē'ë Ējaēre:

'Yē'ë ēja te'tena ja'rujē'ë,

yē'ëpi mē'ëre sañope yo'ocohua'ire mē'ë quēo huē'ehuēna tē'ya me macaja'a.'

37 ¿Jaje pa'ito me Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Cristore yë'ë ëjaë hue'yoto?"

Jaje caquëna, jai pai tsi'sisicohua'ipi ai yëjë asareña.

Jesupi Sañope Case'e Cuañese'e Ye'yacohua'i
(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

38 Jesupi caëña, i ye'ya maca:

“De'hua ñajë'ë, cuañese'e ye'yacohua'i yo'oye ye'yema'pë. Jaohua'i cato tsoa caña suñani cui'ne paipi de'oye pëpajajë cajë yo'ocohua'i a'ë.

39 Jaohua'i cato de'o ñu'i saire pai tsi'si hue'ñana co'eni ja'rucohua'i a'ë, cui'ne de'o hue'ñana aoje aicohua'i a'ë.

40 Hua'jeohua'i huë'ña jiojë yo'ocohua'i a'ë. Paipi de'ocohua'ire pa'ë cajajë cajë tsoaye Maija'quëre señë cajë yo'ocohua'i a'ë. Jaohua'i a'ë, iti jerepa si'se cuañoja'cohua'i, jaje yo'osi do'ire.”

Peocopi Isise'e
(Lc 21.1-4)

41 Jesús Maija'quë hu'ere paquëña, Maija'quëna curi isi mahuë je'ñere pare. Jarote ñu'i ñaquëna, jaiye curi pacohua'i daijë iti mahuëna ayareña.

42 Ayajëna, ñaquë ñu'ina, hua'jeo maca curiquë peocopi dani caya cobre të'ñare ayaoña, jai do'i peoyere.

43 Jaje ñani i ye'yacohua'ire soini caëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Jao hua'jeo co'amaña peocopi si'aohua'i curi ayaye jerepa ayao do'i quë'yerepa.

44 Yecohua'i cato iohua'i huero jujase'ere isiyë. Jaje pa'iquëta'are ico cato peocopi si'a mañare isi sao."

13

Jesús Quëase'e Maija'quë Huë'ere Nejo Ja'ñere
(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Maija'quë huë'epi Jesús eta maca i ye'yaquëpi caëña:

"iYe'yaquë, iye quëna pëare ñajë'ë, cui'ne jai huë'ñare!"

² Jaje caquëna, Jesupi sehuouña:

"¿Jai huë'ñare ñaquë caquë? Ja më'ë ñase'e yequë mu'se, peo ja'ñe a'ë. Quëna pëapi tuñajë nese'e si'aye nejo ja'ñe a'ë."

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe
(Mt 24.3-28; Lc 17.22-24; 21.7-24)

³ Ja maca Maija'quë huë'e je'ñere pare Olivos cutihuë pa'icona sani Jesús ja'rusiquëpi ñu'ina, Pedro, Jacobo, Juan cui'ne Andrés coní pai asama'tona seteña:

⁴ "Je yëhua jaje yo'o ja'ñere më'ë caë'ni, yëquëre quëajë'ë. ¿Me pa'ija'coa'ni, iti yo'o iño ja'ñe ja yo'oye ti'a maca?"

⁵ Cajëna, Jesupi sehuouña:

"De'huarepa ñajë pa'ijë'ë, mësarute coa cosojëna, sehuoye.

⁶ Jai pai yë'ë mamire cajë 'yë'ë a'ë, Cristo' caja'cohua'i a'ë. Jaje cajë coa cosojëna, sehuoja'cohua'i a'ë, jai pai.

⁷ Jaje pa'iquëta'are mësarupi huajo coca cui'ne uihuaye asacohua'i pani quëquëma'pë pa'ijë'ë. Ja

cato jare jaje yo'oye pa'ina, yo'oji. Jaje yo'onije ja yè'ta'a carajaiñe peosipi.

8 Yequë pai tsëcapëpi yequë tsëcapëre se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë yeja paipi se uihuaja'cohua'i a'ë. Si'a hue'ña yeja ñu'cueye pa'ija'coa. Cui'ne aopi peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne ai yo'oyepi pasipi. Iye pasipi, du'ru macarepa ai yo'oye.

9 De'hua mësaruja'a co'ye de'oye ñajë'ë. Mësarute cato paipi tseani pai ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cuañejëna, mësarute pai tsi'si hue'ñana si'sejë yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojëna, mësarupi yè'ë do'ire iñoja'cohua'i a'ë cuañecohua'i cui'ne si'a pai ëjaohua'i ña hue'ñana.

10 Ja yè'ta'a carajaima'në de'o cocare quëaye pa'iji, si'a hue'ña.

11 Mësaruni ëjaohua'i quë'rona sasicohua'i pa'ito ¿me caja'cohua'i a'ni? cuasama'pë pa'ijë'ë. Cajë'ë, Maija'quë isi cocapi, ja maca cato. Jaje pa'ina, mësarupi caye paja'cohua'i a'ë, Maija'quë joyopi caja'quë api.

12 Te'le tsëcapë acohua'ipi yo'jeire panita'a maja'yëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë huani jeojë'ë, cajë. Pëca ja'quëohua'ipi mamajëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë, cui'ne mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë.

13 Si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yè'ë do'ire. Jaje pa'iquëta'are yo'o jujama'quëpi huaso cuañoja'quë api nuñerepa yo'oquëpi.

14 Maija'quëre quëacaiquë Daniel toyaquë pa'aji'i, si'si nequëpi cui'ne coa nejoquëpi si'si pa'ima'tore pa'ina, ñani Maija'quë toya

ja'o ñaquëpi asa t̄i'añe pa'iji. Ja maca Judea pa'icohua'ipi ai c̄utihueana catiye pa'iji.

15 Ja mu'se hu'e'e em̄eje'e totore pa'iquë pani cajeni cacani co'amañare sasi'i caquë yo'oma'ë.

16 Tsiore pa'iquë pani co'ini caña sasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë.

17 Ja mu'seña nomiohua'i ts̄i etapëa pa'icohua'i cui'ne ts̄i mañare pacohua'i ai yo'oja'cohua'i a'ë, teaye.

18 Mësaruru cato Maija'quëni sejë'ë, sësë mu'seña catiye peoja'core.

19 Si'aye ai yo'oye tëto saise'erepa pa'ija'coa. Ja mu'seña cato ai co'a mu'seña pasipi, yeja de'hua maca peopi. Cui'ne jeteyo'je peosipi, ja jerepa ai yo'oye.

20 Ja mu'seña Ejaëpi ja yo'oye tëama'quë pa'ito te'ijë jëaye peo'ñe pa'io. Jaje pa'iquëta'are i sahuasicohua'ini i paini caquë ja ai yo'oyere tëaquëna, yecohua'ijë con̄i jëaja'cohua'i a'ë.

21 Mësarute yecohua'ipi iñore pa'iji, Cristo ñajë'ë, cacohua'i pa'ito asama'pë pa'ijë'ë, panita'a 'Jetore pa'iji.' Catojë sehuoma'pë pa'ijë'ë, iohua'i caye.

22 Coa cacohua'i daija'cohua'i a'ë. Yë'ë a'ë, Cristo cacohua'i, cui'ne Maija'quë cocare quëacohua'i a'ë cacohua'ijë daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi pai yo'o t̄i'a ma'ñere yo'o iñoja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa sahuasicohua'ique jaohua'ire sehuoye ja'i maca yo'oja'cohua'i a'ë.

23 Jaje pa'ina, mësarute du'ru quëa nëohuë de'oye ñajë pa'ijë'ë, caquë.

*Pai Mamaquë Dani Coñe**(Mt 24.29-35, 42-44; Lc 21.25-36)*

²⁴ Jaje ai yo'o mu'seña tëto saisi maca yureta'a, ësëpi yaya huesëja'quë api. Ñañëje miañe paja'quë api.

²⁵ Ma'ñocoje ma'tëmopi tomeja'cohua'i a'ë. Jaje yo'o maca ma'tëmo tuture paque tsasija'coa.

²⁶ Ja maca sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne de'oquëre papi Pai Mamaquë daija'quë api.

²⁷ Ja jeteyo'je i huiñaohua'ire cuañesipi, i sahuasicohua'ire cajese'e tutu jupëapi i paire tsi'sojë'ë, caquë si'a hue'ña pa'icohua'ire.

²⁸ Higuera soquë yë yo'oye ayere ye'yejë'ë. Ja soquë yë cato huiña capëa pa'i maca je'nërepa ja'o eta huëcooa. Eta maca ñani cacohua'i a'ë, utëcahuë ti'aji.

²⁹ Ja yo'oyeje pa'ye mësarupi ñajëna, yë'ë case'epi ti'acquë tëto saina, ñajë je'në ja'yere eta sa'rore pa'iji cayë.

³⁰ Nuñerepa cayë, ja yë'ta'a iye maca pa'icohua'i ju'ima'në tëto saija'coa, iye.

³¹ Ma'tëmo cui'ne yeja pani jujani carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë coca cato yë'ë case'eje ti pa'i ja'ñe a'ë.

³² Iti mu'se cui'ne hora pai huesëyë. Huiñaohua'ije cui'ne Maija'quë mamaquëje huesëji. Si'aohua'i huesëyë. Coa ja'quëse'e asaji, iti mu'se.

³³ Jaje pa'i do'ire, mësaruru cato si'anë sëtasicohua'ije pa'iohua'ipi ñajë sejë pa'ijë'ë, i dai hora huesëye sëte.

³⁴ Yë'ë dai maca cato te'i so'ona sai huëoni ja yë'ta'a huë'epi saima'në i jo'yare pai ñapere

co'amaña yo'o ja'ñe isini cui'ne eta sa'ro ñacaiquere
cuañeni ñajë'ë cani saise'eje pa'iye a'ë.

³⁵ Jaje pa'ina, mësaru cato sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë,
coa si'anëpi, iti huë'e aquë títayere huesëye sëte.
Na'i maca, ñami jopo, mu'se, cura yë'i maca,
panita'a nea hue'ña daima'quëni cajë.

³⁶ Yo'ojëna, cuasama'topi çaisicohua'ini
títama'quëni de'hua ñajë'ë.

³⁷ Iye mësarute caye cato si'a paire cayë:
'Sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë,' caquë."

14

Jesure Tseañu'u, Cajë Yo'oye

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Israel pai Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë
yo'oye, cui'ne o'sa peo pan aiñe caya mu'seña
cara maca, Maija'quë huë'e ñacaihua'i ëjaohua'ipi
cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi merepa Jesure coa
cosojë tseani huani jeora'ye cajë. Iti yo'o ja'ñere
co'ehuë.

² Careña, cui'ne pai tsi'sini sihuajë yo'o maca
huaiye pañu'u, co'aye paipi cuasa co'me huesëni
sañope ai yo'ojë cama'cohua'ini, careña.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³ Jesús Betania daripëre paquëña, Simón ja'ju
dahuë hue'equë pa'isiquë huë'ere, mesare
ñuquëña, Jesús. Ñu'ina, te'o nomio jai do'i huëo së
da'care quëna huëna timësiconi dani Jesús siopëna
iti da'capi dooña. Nardo da'case'e nesicopi,
yequeje co'mema'copi.

⁴ Iti maca ñu'icohua'ipi pēti huēoreña. Jaje pēti huēojē careña:

“¿Me yo'oco huēo sē da'ca coa nejoco'ni?

⁵ Iopí yecohua'ina se isico pani trecientos romano curiquē tē'ña nera'o. Jaje yo'oni co'amaña peocohua'ire cōcatira'o.”

Jaje cajē iote coejē pēijē ñareña.

⁶ Jaje ñajēna, Jesupi caēña:

“Coa ñajē'ē, iose'e yo'oja'co. ¿Me yo'ojē josa cayē'ni? Iye io yē'ēre necaise'e cato de'o co'amaña'ē.

⁷ Co'amaña peocohua'ire si'anē mēsaru ñajē paja'cohua'i a'ē. Jaje pa'iquēta'are yē'ē cato mēsaru ña hue'ñare si'anē pa'iyē paja'quē a'ē.

⁸ Io cuasayē ja'i maña ico cato de'hue yē'ē siope huēo sēñe necaco'ē, du'runa yē'ēre ta ja'ñere caco.

⁹ Nuñerepa cayē, coa si'a hue'ña ico yo'ose'e quēaye pa'ija'coa, io yo'ose'e huāñeyema'pē cuasa ja'ñere cajē, huaso coca quēa maca.”

Jesure Judas Isise'e

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Judas Iscariotepi sani Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'i ja're cōni coca caēña, Jesure tseani iohua'ina isi ja'ñere. Jaē cato doce ye'yacohua'i aquē paji'i.

¹¹ Jaje caquēna, asani ai sihuareña. Jaje sihuajē curiquē isireña. Isirena, Judaspi ¿Jesure merepa tseani isija'quē a'ni? caquē i yo'o ja'ñere co'eiña.

Mai Ejaē Ani Tējise'e

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

12 Egíptopi Israel paí etajë pa'ise'ere cuasajë sihuajë paí tsi'sini, tsoe yo'ojë pa'ise'eje yo'o mu'se ti'aëña, o'sa co'me ma'a ao ai mu'se. Du'ru mu'serepa, cui'ne yëi ñamare huai mu'serepa ti'aëña. Jaje ti'aëna, Jesús ye'yacohua'ipi seteña:

“¿Egíptopi Israel paí etajë pa'ise'ere cuasajë, aïne jerona sani ne de'huarena aïne yëquë'ni?”

13 Cajëna, Jesupi cayaohua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saokuë caëña:

“Jai paí daripëna sani oco yurupë saquëni ti'ani i ja're saijë'ë.

14 Sani ja're sa cacajë cajë'ë ite hu'e aquëre: ‘Ye'yaquëpi capi: ¿Jerore pa'ico'ni, tu'rihuë yë'ë ye'yacohua'i ja're na'iquëna aija'co, Egíptopi Israel paí etase'ere cuasajë? cajë'ë.’

15 Ipi mësarute iñoja'quë api, jai tu'rihuëpi tsoe ne de'huasiconi. Jaron a yureta'a ñani ne de'huajë'ë, mai tse.”

16 I ye'yacohua'ipi sani ti'areña, jai daripë. Ti'ani ja're Jesús quëase'eje si'aye ti'areña. Ti'ani na'iquëna, ai ja'ñe ne de'huareña, Egíptopi Israel paí etase'ere cuasajë yo'oyere.

17 Ñami de'osi maca Jesús i doce ye'yacohua'i ja're ti'aëña, iti huë'ña.

18 Ti'ani mesare ñu'i aiquëpi caëña, Jesús:

“Nuñerepa mësarute cayë. Mësar aiquëpi yë'ë ja're te'ona aiquëpi isi yehuoja'quë api.”

19 Jaje ca maca iohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a seteña:

“¿Yë'ë pa'ija'quë a'ni?”

20 Cajëna, Jesupi caëña:

“Doce aiquëpi yo'oja'quë api, yë'ë ja're te'e quëna de'huana aiquëpi.

21 Jaje pa'itoje de'oji. Pai Mamaquë cato jare iti toyase'e pa'iyeye saiji. Jaje pa'iquëta'are ¡Teayerepa yo'oja'quë api, ite isi yehuoquëta'a! Ipi ai de'oye pasiquë pa'ito de'ora'pi, jaëte.”

22 Ja yë'ta'a aore aijëna, Jesupi panpë ini Maija'quëre de'oji caquë seni i ye'yacohua'ire aoque caëña:

“Aijë'ë. Iye cato yë'ë capë a'ë.”

23 Jeteyo'je ucu duruhuë ini Maija'quëre de'oji, caquë seni, i ye'yacohua'ina isiña. Isina, si'aohua'i ucureña, iote.

24 Ucurena, caëña:

“Iye cato yë'ë tsie a'ë. Jai pai de'oye pa'i ja'ñere caquë huajëye Maija'quë paire cayere quëaye a'ë.

25 Jaje pa'ina, mësarute nuñerepa cayë cui'naëpi iye, cuiya'i o'sa cono ucuye paja'quë a'ë. Yequë mu'se Maija'quë cuãne te'tena cuiya'i o'sa ucuñu'u.”

Pedro Cosose'e

(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

26 Jëjë tëjini Olivos cutina sateña.

27 Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Si'aohua'i mësarü yë'ëre jeocoja'cohua'i a'ë, iye ñami. Jaje pa'ina, toyase'e caji: ‘Huani jeoja'quë a'ë, yëi ñamare ñacaiquëre. Ja maca yëi ñamapi tiya huesëja'cohua'i a'ë.’

28 Jaje pa'iquëta'are ju'isiquëpi huëisi maca yë'ëpi du'ru saija'quë a'ë, Galileana, mësarü ja yë'ta'a saima'pëna.”

29 Jaje caquëna, Pedropi caëña:

“Jaje yecohua'i më'ëre jeocotoje yë'ë cato më'ëre jeone pañë.”

30 Caquëna, Jesupi caëña:

“Nuñerepa mē'ère cayë. Iye ñami ja yē'ta'a cura cayaye yē'ima'nē mē'ēpi toasoñe cosoja'quë a'ë, ìte ñama'quë a'ë caquë.”

31 Jaje Jesús caquëna, ìpi caëña:

“Yē'ë cato pañë, cosoye. Ju'iñe pa'itoje mē'ë ja're ju'ija'quë a'ë.”

Caquëna, yecohua'ije cui'ne careña.

*Jesús Sese'e Getsemanína
(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)*

32 Getsemaní hue'e hue'ñana tì'ani Jesús caëña, ì ye'yacohua'ire:

“Iñore dujë pa'ijë'ë, yē'ese'e Maija'quëre sani seš'i.”

33 Cani coa Pedrore, Jacobore, cui'ne Juanre saëña. Ja maca ai cuasaquë cui'ne ai yo'o huëouña.

34 Jaje yo'oquë caëña, jaohua'ire:

“Ai oi ëaye nëiji, yē'ë joyore papi juni huesëye pa'ina. Iñona mësaru cato pëani sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, caïma'pë.”

35 Cani Jesús ise'e seña maca sani yejana do're ja'runi Maija'quëre de'hue neñe pa'ito, necaijë'ë, ai yo'oye paš'i, ìti yo'o maca tì'aëna, caquë sequëña.

36 Jaje sei caëña:

“Yē'ë ja'quë, mē'ère cato si'aye neñese'e pa'iji. Nejocaijë'ë, yē'ère ai yo'oye ne ja'ñere. Yē'ë yëye peoja'quë, coa mē'ë yëyepi yo'oye pa'ija'quë.”

37 Jaje seni tējini ì ye'yacohua'i quë'rona sani ñaquëna, cašicohua'ipi pateña. Pa'ijëna, Pedrore caëña:

“¿Simón caiquë, mël'ë? ¿Te'le hora macajë sëtasiquëpi ña tì'añe paë, mël'ë?”

38 Sëtasicohua'ipi pa'ijë Maija'quëre sejë'ë, co'ayena taiñe paja'cohua'i. Nuñerepa joyo cato yo'oye yëji. Jaje pa'iquëta'are mël'ë capëpi tutu peoji.”

39 Jaje cani tìjupë sani ja'rë case'eje pa'ye caquë sequëña.

40 Jaro cui'naëpi co'iquë cui'ne caisicohua'ini tì'api i, ye'yacohua'ire. Airepa huëo ca'quëna ñaco naimopi jameina caë'ë, quëcoñu'u cajëta'a. Jaje pa'ina, ìte sañope sehüo tì'añe peohüë.

41 Toasoñe acore saisiquëpi tìtaquë caëña, jaohua'ire:

“Yureta'a cani huajëjë'ë. Tsoe de'oji. Ja ja'ye cajë'ë. Tì'api Pai Mamaquëre co'aye yo'ocohua'i jëñana ìsi maca.

42 Huëijë'ë. Sañu'u. Yë'ëre ìsi yehuoja'quëpi daiji.”

Jesure Tsease'e

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

43 Ja yë'ta'a Jesús cocare i ye'yacohua'i ja're caquëna, Judaspi tsoe tìtaëña. Jaë cato doce acohua'i aquë paji'i. I ja're conì jai pai hua'ti cajicohua'ipi cui'ne tara cajicohua'ipi dateña. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi, cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aiohua'ipi jëjo daocohua'ipi conì daisicohua'ì pateña.

44 Judas ìti ìsi yehuoja'quëpi caëña, jaohua'ire:

“Yë'ëpi ìni tì'ani sihua'quë a'ë. Sihuaquëna, ñani jaëni tseajë'ë. Tseani de'oye sëani sajë'ë.”

45 Jaje casiquëpi tì'ani Jesure tsiojani caëña:

“Ye'yaquë, Ye'yaquë.”

Jaje caquë tsu'supi.

⁴⁶ Tsu'suquëna, ja maca Jesure tome dani tseani sareña, sëasiquëni.

⁴⁷ Jaje yo'o maca ìti maca pa'iquëpi hua'ti dutani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i necaiquëni cajorose'e tëto tëaëña.

⁴⁸ Ja maca Jesuje caëña, ìte tseã paire:

“¿Tarapi hua'ñapi cõni date, yë'ëre tseañu'u cajë co'amaña yahue ìmaquëre yo'oyeje pa'ye?

⁴⁹ Yë'ë si'a mu'seña Maija'quë huë'epi pa'i mësarute ye'yaquëna, mësarupi yë'ëre tseañe pahüë. Jaje pa'iquëta'are iye cato toyase'epi ti'aquëna, jaje yo'oye pa'iji.”

⁵⁰ Ja maca ì ye'yacohua'ipi Jesuse'ere te'ire jeõni cati sateña.

Posëpi Catiye

⁵¹ Jaje pa'iquëta'are te'i tsj posë macapi jai capi deasiquëpi tuquëña, Jesure. Tuina, tsearena.

⁵² Tsearena, jai case'e jeõni peoyo catiña.

Jesure Ca Tëjicohua'i Quë'rona Sase'e

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵³ Jesure ja maca sareña, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa quë'rona. Jarona Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i tsi'sireña, aiohua'i, cui'ne cuãñese'e ye'yacohua'i cõni.

⁵⁴ Jaje sajëna, Pedroje so'o maca se ñaquë tuquëña, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa huë'e hue'se daripëre pana. Jarona soldado pai ja're cõni pëani toare cui ñuquëña.

55 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne paì yo'oye ca tëji ëjaohua'ire papi Jesure jaje yo'oquëre papi cayere co'ereña, asani huani jeoñere cajë. Jaje co'ejëta'a tì'añe pareña.

56 Cui'ne jai paì coa huëojë ti yo'o ma'ñere sañope Jesure careña, cosojë. Cui'ne iohua'ija'a sa'ñe yo'ojë careña, te'e cayepi peoquëna.

57 Yecohua'ipi co'arepa huëojë careña.

58 Yëquëpi ì caye asasicohua'i a'ë, cajë yo'ojë careña:

“Ñeje caquë api, ‘yë'ëpi Maija'quë huë'e nejoja'quë a'ë, paì de'huasi huë'e. Jaje yo'oni jeteyo'je tres mu'seña pa'i maca huajëcore neja'quë a'ë, paìpi nema'core.’ Jare asahuë.”

59 Jaje canije nuñerepa te'ejë pa'ye caye pareña.

60 Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi iohua'i ca jopoja'a huëni nëcayepi Jesure sequëña:

“¿Asaquë më'ë, më'ëre sañope caye? ¿Me yo'oquë sañope sehuoye paquë'ni?”

61 Caquëna, Jesupi ai jerepa ti sehuoye paëña, ì caye. Jaje paquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi tijupë Jesure sequëña, ñeje:

“¿Më'ë Cristo, Maija'quë de'oquërepa mamaquë a'ë?”

62 Caquëna, ja maca Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë. Cui'ne mësarupi Paì Mamaquëre yë'ëre ñaja'cohua'i a'ë, Diusu tutu quë'irepa ëja te'tere ñu'ina. Cui'ne Ma'tëmopi sir-ija'a nëca meina, ñaja'cohua'i a'ë.”

63 Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi ì ju'i care co'ye naë yeto saoquë caëña:

“¿Iquere cajë jerepa paire quëaja'cohua'ire co'eye'ni, tsoe ti'api?

⁶⁴ Jare mësarupi asahuë, i yë'opopi Maija'quëre cue'cuequë caye. Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mësarü?”

Jaje caëna, yureta'a si'a pai careña:

“Huani jeoñe pa'iji.”

⁶⁵ Casi maca je'nërepa yecohua'ipi copi tse'se huëoreña. Cui'ne yecohua'ipi tsiana cañapi tëto queoni të'cajë yo'ojë careña:

“¿Nepi të'care'ni? Se ca ñajë'ë.”

Cajëna, soldado pajje yo'oreña, ite.

Pedro Cosose'e

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-29)

⁶⁶ Pedro cato huë'ehuëre paquëña, hue'se daripëre. Jarote pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi

⁶⁷ toare cui ñu'ina, ñani ite caoña:

“Ina, më'ëje Jesús Nazaret aquë ja're pa'isiquë a'ë.”

⁶⁸ Cacona, Pedropi caquë cosouña:

“Ñama'quë a'ë, ite. ¿Iquere jaje caco'ni? Huesëyë.”

Jaje cani eta sa'ro quë'rona etaëña. Eta maca curapi yëquëña.

⁶⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ñani cui'naopi ca huëo çoña, iti maca pa'icohua'ina:

“Iquë cato Jesús ye'yacohua'i aquë api.”

⁷⁰ Jaje catoje ije cui'naëpi coso çoña, ñama'quë a'ë caquë. A'ri maña tsoe maca pa'i maca Pedroro iti maca pa'icohua'ipi careña:

“Më'ë Jesús ye'yacohua'i aquëre pa'ë. Më'ë cato Galilea aquë a'ë. Cui'ne më'ë coca cayeje Jesús ye'yacohua'i caye a'ë.”

⁷¹ Jaje caquëna, Pedropi yureta'a sañope co'aye caquë, cui'ne ñama'quë a'ë care payë caquë capi:

“¿Iquere mësarü yo'ojë caye'ni? Ñama'quë a'ë, jaëte.”

⁷² Caquëna, cui'naëpi cura yëni cöpi. Jaje cura yë'i maca yureta'a Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ite case'e. Jesús cato ca'aji'i: “Ja yë'ta'a cura cayaye yë'ima'ëna më'ëpi toasoñe ñama'quë a'ë caquë cosoja'quë a'ë.” Jaje i case'eje tï'aëna, itire cuasa ñajani ota huëoni ai oji'i.

15

Jesupi Pilato Quë'rore Pa'iye

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Ñata tome maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi tsi'sireña, judío iohua'i ja're, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i ja're, cui'ne pai yo'oye ñani ca tëjicohua'i ja're cöni. Tsi'sini ca tëjini Jesure sëasiquëni Pilato quë'rona sareña.

² Ja maca Pilatopi ite ñani sequëña:

“¿Më'ë a'ë, judío pai ëjaërepa?”

Caquëna, Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijë'ë, më'ë cayeje.”

³ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cato jaiye sañope careña.

⁴ Jaje cajëna, Pilatopi tijupë seni couña, Jesure:

“¿Me yo'oquë sehuoma'quë'ni? Ñaquë më'ë iohua'i më'ëre sañope caye.”

⁵ Jaje catojē Jesús cato ti sañope sehuoye paëña. Jaje paquëna, Pilato ai cuasaëña: ¿Me yo'oquë paquë'ni? caquë.

Jesure Huani Pa'iji Caye

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

⁶ Pilato cato judío pai tsi'si mu'seña ti'aëna, tseasiquëre eto saoquë yo'oquë paquëña, paipi yëjē sequëni.

⁷ Jaro co sitore paquëña, Barrabás hue'equëpi yecohua'i paire huaisicohua'i ja're conī.

⁸ Paipi Pilatore dani seteña: Jare mē'ë yo'oyeje pa'ye yo'ojē'ë, cajë.

⁹ Jaje cajëna, Pilatopi sehuouña:

“¿Yëye judío pai ëjaëni eto saoye?”

¹⁰ Ja cato caëña, coa i de'oye yo'oyere ëa ñajë pëijë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi tseani yo'oyë cuasaquë.

¹¹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi paire ca co'me huesojë cui'ne yëhuoreña, Barrabásni eto saoja'quëre sejë'ë, cajë.

¹² Ja maca Pilatopi paire sequëña:

“¿Me nejaquë caye'ni, mësaru judío pai ëjaë hue'yoquëre?”

¹³ Caquëna, jaohua'ipi careña, cuijë:

“Queja'quë pa'ijaquë.”

¹⁴ Cajëna, Pilatopi caëña:

“¿Iquere i co'aye yo'o u'ni?”

Jaje catojē johua'i jero sa'na ai cuireña:

“Queja'quë api.”

¹⁵ Jaje asani Pilato Judea paini de'o cajei pasi'i caquë Barrabásni joye sauña. Jesuni si'seni queja'quëre jëjo saoquë.

16 Ja maca soldado paipi jai paí tsi'sini Jesure paí ějaě huě'ere pana sareña.

17 Sani nea maja'i care suñani cui'ne miu maro puani sareña.

18 Ja jeteyo'je cue'cuejě cuireña:

“¡Pa'ijě'ě. Yure judío paí Ějaěrepa!”

19 Jaje cajě siopěna tē'careña, tarapi. Copi tse'sejě, cui'ne do're ja'rujě ějaěre pa'ě mē'ě cajě yo'oreña.

20 Jaje ĩte cue'cue tějini maja'i ju'i ca dutani ĩ ju'i care pare suñacateña. Ja jeteyo'je ĩ ju'i ca dutareña, queja'quěre.

Jesure Huani Jeose'e

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

21 Cirene aquěpi tsiopi daina, ñani Jesure queja'coni hue'ejě'ě, cajě soldado paipi cuañereña. Jaě cato Simón hue'equě paji'i, Alejandro cui'ne Rufo pēca ja'quě.

22 Ja maca Jesure Gólgotana sareña, paí siopě tara hue'e hue'ñana paí coca cato.

23 Jaron a Jesure quereña.

24 Queni soldado paipi Jesús ju'i care nepi saja'cohua'i a'ni cajě neñareña, de'hue nesiquěpi saye pa'iji cajě.

25 Ja yo'o maca cato nea hue'ña nueve paji'i, ĩte quesi maca.

26 Toyasicore ĩ sio sa'nihuěna sěoreña, ja do'ire queñě cajě. Toyasicopi capi: JUDÍO PAI ĚJAĚREPA.

27 ĩja're coni caya co'amaña yahue ĩmacohua'ire quehuě. Te'ire ěja te'tena cui'ne yequěni ari te'tena nēconi quehuě.

28 Jaje yo'lo maca toyase'e ñeje caye t̄i'api:
“Co'acohua'i ja're con̄i que cuañopi.”

29 Cui'ne coa da saicohua'ije ite ñajë cue'cuejë
ñeje cajë sateña:

“¡Asajë!ë. Yure mē'ëpi Maija'quë huë'e nejoni
toaso mu'seña pa'i maca huajë huë'e nesi'i caquë
maca!

30 Yure co'ye huasoni da cajë ñajë!ë, ques̄i
sarahuapi.”

31 Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i
ëjaohua'ije, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ije ite
cue'cuejë careña:

“Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'are
ija'a co'ye huaso t̄i'añe paji.”

32 Israel pai ëjaëpi Cristore papi caja'cohua'i a'ë
cruzupi cajë nëcaquëna, ñanita'a careña. I ja're con̄i
te'e ques̄icohua'ique ite pëteña.

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

33 Je'nërepa mu'se jopo t̄i'a maca si'a yeja ñamije
pa'io ne huesëoña. Toaso hora jaje paquëña.

34 Jare ja maca Jesús tuturepa cuiña ñeje:

“Eloi, Eloi ¿lama sabactani?” Jaje can̄i caye a'ë,
y'ë!ë Diusu maca, y'ë!ë Diusu maca! ¿Me yo'oquë
y'ë!ëre jecou'ni, te'ire?

35 Jaje cuiquëna, iti maca pa'icohua'ipi asani
careña:

“Asajë!ë. Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë
Elíasni cuiji.”

36 Jaje cajëna, iohua'i aquëpi huë'huëni o'sa
conore yëi sëohuëna saquëni ucujaquë caquë sani
nëoquë caëña:

“Coa ñajë'ë. Ñañu'u, Elíaspi ite cruzu dequëre casa nëcoquëna.”

³⁷ Ja maca Jesús ai tutu cuini j_uni huesëña.

³⁸ I ju'i maca Maija'quë huë'e joporepa tëhuocopi jopore paja'a cayayese'e meñe yete saquëña.

³⁹ Romano Capitánpi Jesús je'ñerepa nëcasiquëpi jaje Jesús cuiquë j_uni huesëquëna, ñasiquëpi caëña:

“Nuñerepa iquë Maija'quë mamaquërepa paji'i.”

⁴⁰ Cui'ne nomiohua'i so'opi de ñajë nëcareña. Jaohua'i cato paë'ë, María Magdalena. Cui'ne yeco paco'ë, María, Jacobo posërepa, José cui'ne Salomé, pëca ja'co.

⁴¹ Iye nomiohua'i cato Jesure cõcaicohua'i pateña. I Galilea cu'i maca cui'ne jarote jai pai yecohua'ije pateña, Jesús ja're Jerusalénna saisicohua'ije.

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁴² Ñamina'a huajë mu'se pa'ija'coa cajë fiesta yo'o ja'ñe ne de'hua mu'se na'iquëna,

⁴³ José Arimatea aquëpi pai yo'oye ñani ca tëjicohua'i ëjaohua'irepa aquë paquëña. Jaë cato Maija'quë cuãñe te'te yo'oyere utequë paquëña. Jaje pa'ipi Pilato quë'rona si'a tuturepa cacani ca'rama'ë Jesús capëre tasi'i caquë sequëña.

⁴⁴ Jaje seina, Pilatopi ai cuasaëña, i j_uni huesëre pa'ë caquë. Jaje cuasa do'ire Capitánre soini i j_uni huesë caquë seni asaquëna, ju'ire papi, caëña.

⁴⁵ Jaje caëna, asani Pilatopi Jesús capëre saye de'oji caëña, Josére.

⁴⁶ Caëna, Josépi sani Jesús capë casani jai do'i sabanare hueroni deani quëna yejana coje nesiconatani quëna pëpi siouña.

⁴⁷ Tajëna, ñareña, María Magdalena cui'ne María José pëca ja'co cöni.

16

Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Huajë mu'se tëto sai maca María Magdalena cui'ne Jacobo, Salomé pëca ja'copi María cöni huëo së ma'ñare hueroni sateña, Jesús capëre huëo sëñepi neñu'u cajë.

² Semana huëo mu'serepa ai nea hue'ñarepa tsoe ëse pa'ina, sani ti'areña, tasi daripë quë'ro.

³ Iohua'ija'a sa'ñe careña:

“¿Nepi jai quëna pë hui'yoja'cohua'i a'ni?”

⁴ Jaje cajë ñajëna, tasi daripëpi tsoe hui'yosico pacoña.

⁵ Pa'iona, ñani tasi daripëna cacareña: Cacaojë ñajëna, ëja te'tere poja'i ju'i care posëpi ju'i ñuquëña. Jaëni ñani ai quëquëreña.

⁶ Quëquëjëna, ipi caëña:

“Quëquëma'pë pa'ijë'ë. Mësaruru cato Jesús Nazaret aquëni co'eyë, que sarahuana quesiquëni. Jaje pa'iquëta'are i cato tsoe huëji'i. Peoji, iño. Ñajë'ë. Ite oja sitore peoji.

⁷ Mësarupi sani i ye'yacohua'ire cui'ne Pedroro quëajë'ë. Galileana du'ru saija'quë api. Jarona ite ñaja'cohua'i a'ë, i ja'rë mësarute quëase'eje.”

⁸ Ja maca nomiohua'ipi quëquë huesëni tsasijë etani tasi daripëpi sateña. Co'ini yecohua'ire quëaye pareña, quëquë huesësicohua'i pa'ijë.

María Magdalenapi Huëisiquëre Du'ru Ñase'e
(Jn 20.11-18)

⁹ Semana huëo mu'se huëisiquëpi du'ru macarepa María Magdalenana ñaiña. Jaø cato siete huatiohua'ire eto sao cuañosico paco'ë.

¹⁰ Jaopi yureta'a ñani sani quëaoña, i ja're cu'ijë pa'isicohua'ire oijë co'a ju'ijë pa'icohua'ire.

¹¹ Jaohua'ipi quëacona, asani care paco cuasaye pareña, io case'e.

Ite Ye'yecohua'ipi Cayahua'i Ñase'e
(Lc 24.13-35)

¹² Ja jeteyo'je Jesús ñaiña, cayaohua'i tsiona ma'aja'a saicohua'ina.

¹³ Jaohua'ipi sani yecohua'ire quëareña. Quëajëna, jaohua'ije coa cayë cuasajë asaye pareña.

I Once Soisicohua'ipi Ite Ñase'e
(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁴ Ai tsoe maca yureta'a once i ye'yacohua'ina ñaiña, mesare ñu'ijëna. Ñaini jaohua'ire yëhuo nu'ñeiña, ju'isiquëpi huëisiquëre ñani quëacohua'ire asacaiye pasi do'ire, iohua'i jëa joña hue'e do'ire.

¹⁵ Yëhuoquë caëña:

“Si'a hue'ña sani cu'ijë iye huaso cocare quëajë'ë, si'a paire.

¹⁶ Quëajëna, asani quëare payë caquë asaquëni oco dosiquëpi huasosiquë pasipi. Jaje quëajëna, coa cayë caquë asama'quë cato nejosiquë api.

17 Iye tuture paja'cohua'i a'ë yë'ëre asacohua'i cató: Yë'ë mamipi cajë huatire eto saojá'cohua'i a'ë. Huajë cocapi cajú'cohua'i a'ë.

18 Añare tseaja'cohua'i a'ë. Tsímare ucusícohua'i panije ai yo'oye paja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequeje, ju'ícohua'ire patojëna, co'yajá'cohua'i a'ë, ju'ícohua'ipi.”

Jesupi Ma'tëmo Saise'e

(Lc 24.50-53)

19 Jaje ca tëjini Èjaë Jesús ma'tëmona sa cuañopi. Jarona Diosu èja te'te ñu'i saihuëna ja'ruña.

20 Já maca jaohua'ipi si'a hue'ña cu'ijë quëareña, huaso cocare. Jare Èjaëpi cõcai cui'ne ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñoquëna, quëareña, huaso coca. I cocare pa'ë caquë yo'oquëna, ja yo'oyepi iñojë huaso cocare quëareña. Ca tëjihüë.

Maija'quë Huajë Ca Nëose'e
New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Secoya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Secoya [sey], Ecuador

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Secoya

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

995e68c5-fe57-54e6-bf8e-0637526d3f7d